

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń:					
<p>KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE –</p> <p><i>Czytanie utworów literackich – liryka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako wiersz wygłasza z pamięci wskazany wiersz nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim przeczytany utwór krótko opowiada, o czym jest przeczytany utwór wie, kto to jest osoba mówiąca w wierszu wyjaśnia pojęcie <i>podmiot liryczny</i> wie, kto to jest bohater wiersza 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy poezji czyta wiersz głośno i wyraźnie wygłasza z pamięci wskazany wiersz, zwracając uwagę na znaki przestankowe wypowiada się na temat przeczytanego utworu podjmuje próbę uzasadnienia wrażeń, jakie wzbudza w nim przeczytany utwór wskazuje wartości 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego utwór jest wierszem czyta wiersz, akcentując ważne słowa wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z poprawną dykcją określa temat wiersza opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu wyodrębnia obrazy poetyckie 	<p>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega język poezji czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację wygłasza wiersz z pamięci, odpowiednio modulując głosem i dokonując interpretacji głosowej opowiada w ciekawy sposób o sytuacji przedstawionej w wierszu, bohaterze wiersza, podmiocie lirycznym i ich uczuciach opisuje zachowanie bohatera utworu i wyraża swoją opinię 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> prezentuje informacje na temat wiersza w formie, którą sam wybierze, w tym w formie interaktywnej samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji utworu tworzy własne przykłady epitetów, porównań, uosobień, zdrobnień, wyrazów dźwiękonaśladowczych wyjaśnia funkcje epitetów, porównań, powtórzeń, wyrazów dźwiękonaśladowczych

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie <i>adresat utworu</i> • odróżnia podmiot liryczny od adresata wiersza • wskazuje wers i strofę (zwrotkę) • odróżnia wers od strofy (zwrotki) • wyjaśnia, czym jest wers i refren • wymienia nazwy środków stylistycznych, takich jak: epitet, porównanie, powtórzenie, wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie, zdrobnienie 	<p>ważne dla poety w omawianych utworach</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój wiersza • tworzy projekt pracy (przekład intersemiotyczny), np. rysunek, dramę, który będzie interpretacją omawianego utworu • podaje wyrazy wskazujące na podmiot liryczny i adresata • opowiada o osobie mówiącej (podmiocie lirycznym) w wierszu • przedstawia myśli i uczucia osoby mówiącej w wierszu • wskazuje adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa uczucia, jakie wzbudza w nim czytany utwór • przedstawia, jak rozumie omawiany utwór, w tym w formie przekładu intersemiotycznego, np. rysunek, dramę • wskazuje cechy podmiotu lirycznego • określa cechy bohatera wiersza • porównuje rymy w dwóch dowolnie wybranych strofach • rozpoznaje w wierszu epitety, porównania, powtórzenia, wyrazy dźwiękonaśladowcze, 	<p>na jego temat</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje doświadczenia bohatera z własnymi • opisuje adresata utworu • wskazuje cytaty, dzięki którym nazywa uczucia, które wzbudza w nim czytany utwór • wyjaśnia, jak rozumie przesłanie utworu • wyjaśnia znaczenie przenośne w tekście • uzasadnia własne rozumienie utworu • rozpoznaje funkcje epitetów, porównań, powtórzeń, wyrazów dźwiękonaśladowczych 	<p>i uosobień, zdrobnień</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymyśla własne propozycje wyrazów rymujących się • wyczerpująco omawia sytuację przedstawioną w wierszu i odwołuje się do własnych doświadczeń • określając nastrój wiersza, uzasadnia swoją wypowiedź i odwołuje się do elementów utworu • charakteryzuje podmiot liryczny, odwołując się do treści wiersza • charakteryzuje bohatera utworu,
--	--	---	--	--	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy rytmizujące wypowiedź: wers, strofa zna pojęcie hymnu odróżnia utwór wierszowany od utworu epickiego nazywa elementy budowy utworu: tytuł 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje bohatera utworu znajduje wers, w którym jest zawarty zwrot do adresata rozpoznaje epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, powtórzenia, uosobienia i zdrobnienia w omawianych tekstach wskazuje rymy w wierszu rozpoznaje rym jako element rytmizujący wypowiedź rozpoznaje utwór liryczny jako hymn dzieli wers na sylaby 	<p>uosobienia i zdrobnienia</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje refren jako element rytmizujący wypowiedź dzieli wersy na sylaby i podaje ich liczbę w każdym z nich wymienia cechy hymnu 	<p>h i uosobień, zdrobnień</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega rytm utworu odróżnia informacje ważne od mniej istotnych rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź (liczba sylab w wersie) wskazuje cechy hymnu w danym utworze 	<p>odwołując się do treści wiersza</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje podmiot liryczny z adresatem i bohaterem wiersza rozpoznaje hymn wśród innych gatunków literackich
--	--	--	--	--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

<p>KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE –</p> <p><i>Czytanie utworów literackich – epika</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiada na proste pytania dotyczące fragmentu tekstu • odróżnia utwór epicki od wiersza • wymienia elementy świata przedstawionego, takie jak: czas i miejsce akcji, bohaterowie, zdarzenia • rozpoznaje fikcję literacką • wskazuje elementy realistyczne w omawianych utworach • wymienia wybrane gatunki literackie, takie jak: baśń, legenda • nazywa elementy budowy utworu: tytuł 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpowiada na pytania dotyczące fragment tekstu • wymienia cechy utworu epickiego • krótko opisuje elementy świata przedstawionego • odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne w przeczytanych utworach • wymienia cechy gatunkowe baśni i legendy • wyszukuje w tekście 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpowiada na proste pytania dotyczące znajomości całego tekstu • czyta głośno, wyraźnie, z odpowiednią artykulacją i z uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • rozpoznaje czytany utwór jako epikę oraz baśń i legendę • opowiada o elementach świata przedstawionego, odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych w omawianych utworach, 	<ul style="list-style-type: none"> • spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: <ul style="list-style-type: none"> • analizuje elementy świata przedstawionego i wyciąga wnioski z analizy • wyjaśnia różnice między elementami realistycznymi a fantastycznymi w przeczytanych utworach • uzasadnia przynależność rodzajową utworu do epiki oraz gatunkową do baśni i legendy • rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe • wskazuje cechy narratora w zależności od jego rodzaju 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje elementy świata przedstawionego różnych utworów • dowodzi, że czytany utwór należy do określonego rodzaju i gatunku literackiego, podając odpowiednie przykłady z tekstu • rozpoznaje funkcje elementów budowy utworu: tytuł • prezentuje według własnego pomysłu, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych • rozumie wzajemne zależności między
---	---	--	--	---	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

<ul style="list-style-type: none"> wymienia wybrane wydarzenia omawianego utworu rozpoznaje, kim jest osoba mówiąca w utworze epickim rozpoznaje bohatera, wymienia bohaterów utworu, zna pojęcie narratora, zna pojęcie narracji rozpoznaje wątek główny w utworze nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst rozpoznaje znaczenie dosłowne w tekście opowiada o treści utworu, zachowując kolejność wydarzeń 	<p>określone informacje</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje elementy budowy utworu: tytuł ustala kolejność wydarzeń w utworze podaje wyrazy wskazujące narratora rozpoznaje rodzaje bohaterów w utworze przedstawia bohatera utworu, wymienia niektóre cechy bohaterów rozpoznaje wyrazy wskazujące na narrację rozpoznaje wątki poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o wybranych wydarzeniach fabuły wskazuje dialog w utworze określa rodzaj narratora w omawianym utworze nazywa rodzaj bohatera (bohater pierwszoplanowy, drugoplanowy, epizodyczny) wymienia większość cech bohaterów określa rodzaj narracji (narracja pierwszoosobowa) 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaj bohatera w omawianym utworze określa relacje łączące bohaterów utworu uzasadnia wskazane cechy bohaterów, odwołując się do omawianego utworu odróżnia bohatera pierwszoplanowego od drugoplanowego i epizodycznego dokonuje analizy fragmentu utworu, aby określić rodzaj narracji określa tematykę utworu omawia wątek poboczny 	<p>wydarzeniami</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje narratorów w różnych utworach literackich charakteryzuje bohatera w omawianym utworze, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych porównuje narrację pierwszoosobową z trzecioosobową i przedstawia swoje wnioski określa problematykę utworu i prezentuje ją w twórczy sposób
---	--	---	--	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie dosłowne w utworze • wypowiada się na temat przeczytanego utworu • wskazuje wartości ważne dla bohaterów w omawianych utworach • rozpoznaje informacje ważne w utworze • tworzy projekt pracy (przekład intersemiotyczny), np. rysunek, dramę, spektakl teatralny, który będzie jego własną interpretacją utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wątek główny utworu • określa doświadczenia bohaterów literackich • prezentuje własne rozumienie utworu, ocenia bohaterów literackich oraz zdarzenia • rozpoznaje informacje mniej ważne w utworze • rozpoznaje fakty i opinie • wymienia cechy identyfikujące teksty kultury należące do literatury 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje doświadczenia bohaterów literackich z własnym • odróżnia informacje ważne od mniej istotnych • porównuje cechy identyfikujące teksty kultury należące do: literatury, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych • porównuje treść czytanych utworów z własnymi doświadczeniami 	
--	--	---	--	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

			<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje omawiane teksty na podstawie stworzonego przekładu intersemiotycznego, np. rysunek, drama, spektakl teatralny 		
<p>KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE –</p> <p><i>Odbiór tekstów kultury – komiks</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiada na proste pytania dotyczące treści fragmentu komiksu • zna pojęcie komiksu • odróżnia utwór pisany prozą od komiksu • krótko opowiada, o czym jest komiks • wymienia elementy świata przedstawionego w komiksie, takie jak: czas i miejsce akcji, bohaterowie, zdarzenia 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpowiada na pytania dotyczące treści całego komiksu • opisuje elementy świata przedstawionego w komiksie • rozróżnia i wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne w komiksie • wymienia charakterystyczne cechy komiksu • wyszukuje w komiksie 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czyta komiks wyraźnie, z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych, wyrazów dźwiękonaśladowczych i wykrzykników • rozpoznaje czytany utwór jako komiks • opowiada o elementach świata przedstawionego w komiksie • odróżnia elementy 	<p>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje elementy świata przedstawionego w komiksie i wyciąga wnioski z analizy • wyjaśnia różnice między elementami realistycznymi a fantastycznymi w komiksie • uzasadnia, dlaczego utwór jest komiksem • rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe w komiksie • rozpoznaje rodzaj 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udowadnia, że czytany utwór jest komiksem, podając odpowiednie przykłady z tekstu • prezentuje według własnego pomysłu, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, jak rozumie wzajemne zależności między wydarzeniami w komiksie, – charakteryzuje bohatera w omawianym komiksie, w tym z wykorzystaniem

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

	<ul style="list-style-type: none"> • podaje wybrane wydarzenia omawianego komiksu 	<p>określone informacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • ustala kolejność wydarzeń w utworze • rozpoznaje rodzaje bohaterów w komiksie • przedstawia bohatera komiksu • wymienia niektóre cechy bohaterów • wypowiada się na temat przeczytanego komiksu • wskazuje wartości ważne dla bohaterów komiksu • rozpoznaje ważne informacje w komiksie 	<p>realistyczne od fantastycznych w komiksie</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje w dowolnej formie treść komiksu, w tym w formie interaktywnej • opowiada o wybranych wydarzeniach fabuły komiksu • wskazuje w komiksie wypowiedzi bohaterów • nazywa rodzaj bohatera: bohater pierwszoplanowy i drugoplanowy • ocenia bohaterów literackich i zdarzenia • rozpoznaje informacje mniej ważne w komiksie 	<p>bohatera w komiksie</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa relacje łączące bohaterów komiksu • uzasadnia wskazane cechy bohaterów, odwołując się do komiksu • odróżnia bohatera pierwszoplanowego od drugoplanowego w komiksie • określa tematykę komiksu • porównuje doświadczenia bohaterów komiksu z własnymi • odróżnia informacje ważne od mniej istotnych • charakteryzuje komiks jako tekst kultury 	<p>narzędzi interaktywnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> – określa problematykę komiksu i prezentuje ją w twórczy sposób, – wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w komiksie, odwołując się do znajomości całej lektury, – tworzy według własnego pomysłu komiks z poznаныmi bohaterami.
--	--	--	---	--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy projekt pracy (przekład intersemiotyczny), np. rysunek, dramę, spektakl teatralny, który będzie jego interpretacją omawianego komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje omawiane teksty na podstawie stworzonego przekładu intersemiotycznego, np. w postaci rysunku, dramy, spektaklu teatralnego 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • odczytuje uczucia przedstawione na rysunkach 	
<p>KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE –</p> <p><i>Odbiór tekstów kultury – obraz</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim dzieło sztuki • określa tematykę obrazu • wymienia elementy obecne na obrazie 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje elementy przedstawione na obrazie • wymienia elementy realistyczne i fantastyczne obecne na obrazie • odróżnia pejzaż od portretu i martwej natury 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie • nazywa emocje, które mogą odczuwać postacie z obrazu • określa uczucia, jakie wywołuje obraz • przedstawia własne rozumienie dzieła sztuki • wskazuje cechy 	<p>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • opisuje umieszczone na obrazie elementy • przedstawia własne rozumienie dzieła sztuki poprzez podanie tematów rozmów postaci przedstawionych na obrazie 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój obrazu oraz uzasadnia swoją wypowiedź • przedstawia własne zdanie na temat sytuacji z obrazu • omawia elementy sztuki plastycznej, takie jak: plan, barwy, kompozycja, światło, ruch • dokonuje przekładu

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

			tekstów kultury należących do sztuk plastycznych	<ul style="list-style-type: none"> rozumie właściwości tekstów kultury należących do sztuk plastycznych 	intersemiotycznego, np. tworzy i opowiada historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie
<p>KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE –</p> <p><i>Gramatyka języka polskiego – fonetyka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> wie, co to jest alfabet zna pojęcie litery i głoski rozpoznaje samogłoski i spółgłoski rozpoznaje sylabę wie, że samogłoska <i>i</i> może pełnić w wyrazie różne funkcje. 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> zna alfabet wie, co to jest litera wie, co to jest głoska odróżnia litery od głosek odróżnia samogłoski od spółgłosek dzieli wyraz na sylaby wie, co to jest samogłoska 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> porządkuje proste wyrazy według alfabetu dzieli wyrazy na litery wskazuje w wyrazie samogłoski i spółgłoski dzieli wyrazy na sylaby określa funkcję samogłoski <i>i</i> 	<p>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawnie przynosi wyrazy porządkuje trudniejsze wyrazy według alfabetu dzieli wyrazy na głoski rozpoznaje funkcję samogłoski <i>i</i> w wyrazie 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w praktyce znajomość alfabetu do sprawnego wyszukiwania tytułów utworów w podręczniku i wyrazów w słownikach dzieli wyraz na głoski, zwracając uwagę na różne funkcje samogłoski <i>i</i>.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

		<ul style="list-style-type: none"> rozróżnia funkcję samogłoski <i>i</i> 			
<p>KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE – <i>Gramatyka języka polskiego – części mowy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia części mowy, takie jak: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, liczebnik, przysłówek, przyimek, spójnik, zaimek podaje pytania odmiennych części mowy rozpoznaje osobowe formy czasownika wymienia formy, przez które odmienia się czasownik: czasy, osoby, liczby, rodzaje odróżnia bezokolicznik od odmiennych form czasownika 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w zdaniu części mowy, takie jak: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, liczebnik, przysłówek, przyimek rozpoznaje nieosobowe formy czasownika: bezokoliczniki nazywa przypadki i ich pytania rozpoznaje czas i tryb czasownika wskazuje wyrażenie przyimkowe 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych rozpoznaje formy przypadków wyrazów rozpoznaje rodzaj czasownika stosuje poprawne formy rzeczownika, czasownika, przymiotnika odmienia rzeczownik przez przypadki i liczby 	<p>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa rolę czasownika w wypowiedzi określa przypadek rzeczownika w zdaniu stosuje poprawne formy liczebnika rozpoznaje poszczególne części mowy wśród innych stosuje w praktyce zasady pisowni przyimków prostych i 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa funkcję części mowy w tekście bezbłędnie zapisuje przyimki proste i złożone oraz wyrażenia przyimkowe poprawnie używa różnych form rzeczowników i przymiotników, a w razie wątpliwości korzysta ze słownika odróżnia w formach osobowych

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje osobę i liczbę czasownika rozpoznaje liczbę i rodzaj rzeczownika wie, że rzeczownik odmienia się przez przypadki 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że przyimek jest nieodmienną częścią mowy wie, że przyimek łączy się z rzeczownikiem 	<ul style="list-style-type: none"> odmienia czasownik przez czasy, osoby, liczby, rodzaje podaje przykłady wyrażen przyimkowych 	<p>złożonych oraz wyrażen przyimkowych</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje spójniki 	<p>czasowników formę złożoną czasu przyszłego z bezokolicznikiem od formy złożonej z dwóch czasowników</p>
<p>KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE –</p> <p><i>Gramatyka języka polskiego – składnia</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia zdanie od równoważnika zdania wskazuje przykłady czasownika w formie osobowej rozpoznaje główne części zdania podaje pytania głównych części zdania rozpoznaje zdanie pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte zna pojęcie <i>zdanie złożone</i> wie, że występuje 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> wie, czym się różni zdanie od równoważnik zdania rozpoznaje czasowniki w formie osobowej wie, że jest grupa podmiotu i grupa orzeczenia dostrzega związki między wyrazami w zdaniu odróżnia zdanie pojedyncze nierozwinięte od rozwiniętego 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania stosuje czasowniki w formie osobowej do tworzenia zdania wskazuje podmiot i orzeczenie w zdaniu rozpoznaje zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte wyodrębnia zdania składowe w zdaniu złożony 	<p>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> tworzy zdanie i równoważnik zdania przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie rozpoznaje, jaką częścią mowy jest wyrażony podmiot, a jaką – orzeczenie rozpoznaje grupę podmiotu i grupę orzeczenia sporządza wykres zdania pojedynczego 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach zdanie i równoważnik zdania oraz czasowniki w formie osobowej poprawnie tworzy związki wyrazowe w zdaniach poprawnie tworzy różne rodzaje zdań poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach zdania pojedyncze i

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

	zdanie oznajmujące, pytające i rozkazujące	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia zdanie pojedyncze od zdania złożonego • rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy zdania, uwzględniając cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające i rozkazujące, rozumie ich funkcje i je stosuje 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte w różnych formach wypowiedzi • wyjaśnia, czym się różni zdanie pojedyncze od złożonego • określa relacje między zdaniami składowymi • rozumie funkcje zdań ze względu na cel wypowiedzi 	<p>złożone</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie
<p>KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE – <i>Zróżnicowanie języka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie <i>frazeologizm</i> • zna frazeologizmy omawiane na lekcji • wie, co to jest synonim i antonim • zna słownik synonimów 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, co to związek frazeologiczny • rozpoznaje związki frazeologiczne w wypowiedziach 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co to jest związek frazeologiczny • wie, że związki frazeologiczne są obecne w życiu codziennym 	<p>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie omawianych związków frazeologicznych • redaguje zdania ze związkami frazeologicznymi 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje w wypowiedziach związki frazeologiczne • używa synonimów i antonimów w celowy sposób

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje synonimy i antonimy wie, jak korzystać ze słownika synonimów 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady związków frazeologicznych podaje przykłady synonimów i antonimów omawia zasady korzystania ze słownika synonimów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym są synonimy i antonimy tworzy synonimy i antonimy korzysta w praktyce ze słownika synonimów 	
<p>KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE –</p> <p><i>Ortografia i interpunkcja</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje wyrazy często używane rozpoczyna wypowiedzenie wielką literą rozdziela znaki interpunkcyjne: kropkę, przecinek, znak zapytania, wykrzyknik stosuje kropkę na końcu zdania 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> zna zasady pisowni wyrazów z ó, u, rz, ż poprawnie zapisuje wyrazy, których pisownię wcześniej ćwiczy wie, że należy postawić przecinek, aby oddzielić te same części mowy stosuje cudzysłów w tytułach 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> zna zasady pisowni wyrazów z h, ch, dużą i małą literą, przeczenia nie z czasownikami w formie osobowej stosuje zasady pisowni wyrazów z ó, u, rz, ż, h, ch oraz przeczenia nie z czasownikami w formie osobowej oddziela przecinkiem zdania składowe w zdaniu złożonym 	<p>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> zna zasady pisowni w zakresie pozostałych zasad ortograficznych poprawnie zapisuje wyrazy zgodnie z poznanymi zasadami ortograficznymi poprawnie zapisuje wyrazy z ó niewymiennym poprawnie zapisuje wyjątki w pisowni rz po spółgłoskach 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną stosuje dwukropek i myślnik w dialogu samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego redaguje własne teksty złożone z różnych rodzajów zdań i poprawnie stosuje

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

		<ul style="list-style-type: none"> • używa wykrzyknika • wymienia zasady użycia przecinka przed spójnikami i w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje znaki interpunkcyjne w redagowanych przez siebie tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> niewymiennym • zapisuje poprawnie wyrazy z <i>h</i> niewymiennym • stosuje cudzysłów w celu oznaczenia czyichś słów • używa dwukropka przed wyliczeniem • określa różnice w treści zdania w zależności od zastosowanego znaku interpunkcyjnego 	<p>znaki interpunkcyjne</p>
<p>TWORZENIE WYPOWIEDZI – <i>Notatka, dialog, opis, wypowiedź argumentacyjna, plan wydarzeń, życzenia, zaproszenie, ogłoszenie, list</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje notatkę wśród innych form wypowiedzi • wie, że są różne sposoby notowania • wie, na czym polega 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna cechy notatki • zna różne rodzaje notowania 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy notatki • rozróżnia rodzaje notatki 	<p>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzy różne rodzaje notatki • tworzy dialog • porządkuje 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzy według własnego pomysłu funkcjonalną notatkę, w tym interaktywną • stosuje poprawną

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

	<p>dialog</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega interpunkcję w zapisie dialogu • wie, co zawiera opis postaci, miejsca, krajobrazu • podejmuje próbę tworzenia opisu postaci, miejsca • zna pojęcie akapitu • zna pojęcie argumentu • wie, co to jest plan wydarzeń • wie, czym się różni plan ramowy od planu szczegółowego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje dialog • zna zasady zapisywania dialogu • gromadzi słownictwo do opisu postaci, miejsca • tworzy plan opisu postaci, miejsca, krajobrazu • wie, co to jest akapit • wie, co to jest argument • wie, jak tworzyć plan wydarzeń • odróżnia plan ramowy od planu szczegółowego 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje dialog • tworzy opis postaci, miejsca, krajobrazu na podstawie planu • wyjaśnia, co to jest akapit • podaje przykłady argumentu • wyjaśnia, jak tworzyć plan wydarzeń • tworzy plan ramowy • rozpoznaje życzenia spośród innych form wypowiedzi • wskazuje wymagane informacje w 	<p>słownictwo do opisu postaci, miejsca, krajobrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzy opis postaci, miejsca, krajobrazu • stosuje w wypowiedzi pisemnej akapity • stosuje w swoich wypowiedziach argumenty • omawia budowę argumentu • tworzy plan szczegółowy • układa życzenia • tworzy zaproszenie i 	<p>interpunkcję w zapisie dialogu</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie tworzy bogaty treściowo opis postaci, miejsca, krajobrazu, o właściwej kompozycji i układzie graficznym • podejmuje próbę uzasadniania argumentu • tworzy plan w jednolitej formie: zdań lub równoważników zdań • tworzy życzenia i zaproszenie w formie oficjalnej i nieoficjalnej • rozumie rolę akapitów w tworzeniu
--	--	---	--	--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jaką formą wypowiedzi są życzenia • podejmuje próbę napisania życzeń • wie, jak wygląda zaproszenie i ogłoszenie • rozpoznaje elementy kompozycyjne zaproszenia i ogłoszenia • zna list jako formę wypowiedzi • wie, kim są nadawca i adresat • zna zwroty do adresata 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, czym się cechują życzenia • rozpoznaje zaproszenie i ogłoszenie wśród innych form wypowiedzi, • zna elementy kompozycyjne zaproszenia i ogłoszenia • zna elementy listu • odróżnia nadawcę i adresata • zna zasady pisowni w zwrotach do adresata • pisze list prywatny • tworzy spójne 	<p>zaproszeniu i ogłoszeniu</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy kompozycyjne zaproszenia i ogłoszenia • wypowiada się na temat cech listu jako formy wypowiedzi • podaje przykłady nadawcy i adresata • omawia zasady pisowni w zwrotach do adresata • pisze rozwinięty list prywatny • selekcjonuje informacje • tworzy spójne wypowiedzi w 	<p>ogłoszenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • pisze wypowiedź w formie listu o właściwej kompozycji i układzie graficznym • stosuje akapity • zachowuje zasady etykiety językowej, tworząc współczesne formy komunikatów • stosuje wiedzę o języku w tworzonych przez siebie formach wypowiedzi. 	<p>całości myślowej wypowiedzi</p>
--	---	---	--	---	------------------------------------

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

KLASA IV

		wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, dialog	następujących formach gatunkowych: opis, list		
--	--	---	---	--	--

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń:					
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach analizuje i interpretuje obrazy poetyckie w czytanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy tekstów podejmujących grę z konwencją literacką analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów dostrzega i objaśnia związki między warstwą językową, brzmieniową a semantyczną utworów poetyckich
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>fikcja literacka</i> wymienia prawdopodobne (realistyczne) elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości wymienia nieprawdopodobne (fantastyczne) elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości wypowiada się na temat fantastyki w baśniach, mitach i legendach 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej wypowiada się na temat elementów fantastycznych w utworach współczesnych wskazuje różnice między elementami świata przedstawionego mitu, legendy, baśń 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako baśń, mit, 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje cechy gatunkowe baśni, mitu, 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy charakterystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalne wykorzystuje wiedzę 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	legendę, dziennik, pamiętnik, powieść detektywistyczną i podróżniczą	legendy, dziennika, pamiętnika	różnych gatunków literackich • omawia funkcję mitów i legend	o cechach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji	<ul style="list-style-type: none"> • w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motyw i ich działania oraz kontekst sytuacyjny • kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury • wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska • ma szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury
	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie <i>epitet</i>, <i>porównanie</i>, <i>przenośnia</i>, <i>uosobienie</i>, <i>ożywienie</i>, <i>wyraz dźwiękonaśladowczy</i>, <i>apostrofa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście niektóre epitety, porównania, przenośnie (w tym uosobienie i ożywienie), wyrazy dźwiękonaśladowcze, apostrofy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście literackim epitety, porównania, przenośnie (w tym uosobienia i ożywienia), wyrazy dźwiękonaśladowcze, apostrofy 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych w czytanych utworach 	
	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje tytuł, podtytuł, puentę utworu • wskazuje punkt kulminacyjny w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • nadaje tytuły, śródtytuły wybranym częściom utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega funkcję tytułu, podtytułu, puenty, punktu kulminacyjnego jako elementu konstrukcyjnego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wpływ tytułu, podtytułu, puenty na interpretację tekstu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wers, zwrotkę i refren, wskazuje rymy w wierszu, zna pojęcie <i>rytm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia wiersz rymowy od wiersza bez rymów 	<ul style="list-style-type: none"> • określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące 	<ul style="list-style-type: none"> • używa funkcjonalnie pojęć <i>wiersz rymowy</i>, <i>bezrymowy</i> oraz <i>rymy</i> i <i>rytm</i> podczas analizy wiersza 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

			wypowiedź		
			<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>rymy męskie</i> i <i>żeńskie</i> oraz <i>rymy dokładne</i> i <i>niedokładne</i> 		
	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wydarzenia fabuły, używa pojęć wątek i akcja 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przebieg zdarzeń w ujęciu przyczynowo-skutkowym 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje bogate słownictwo określające następstwo zdarzeń 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>dialog</i>, wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>dialog</i> 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora 	<ul style="list-style-type: none"> omawia sposób zapisu dialogu w tekście 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>podmiot liryczny</i>, <i>narrator</i>, <i>bohater</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> określa motywy działania bohatera, określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohatera, podmiot liryczny i narratora w czytanych utworach 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>narracja pierwszoosobowa</i> i <i>narracja trzecioosobowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia narratora pierwszoosobowego od narratora trzecioosobowego 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia funkcję różnych typów narracji w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje funkcjonalnie wiedzę o różnych typach narracji w analizie tekstu 	
	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście bohatera głównego, pierwszoplanowego, drugoplanowego, tytułowego 	<ul style="list-style-type: none"> określa cechy bohaterów różnych typów objaśnia, czym cechuje się bohater historyczny 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje swój pogląd na temat bohatera głównego 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do postaci głównej w utworze 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia tematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia problematykę utworu 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>wątek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>wątek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> używa funkcjonalnie pojęcia <i>wątek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> skazuje różne wątki w utworze 	
	<ul style="list-style-type: none"> nazywa swoje reakcje czytelnicze 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury 	
	<ul style="list-style-type: none"> odbiera teksty literackie na poziomie dosłownym 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie proste przerośne znaczenia w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje przerośne sensy utworów opartych na nieskomplikowanych konstrukcjach 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę do objaśnienia przerośnych znaczeń w tekstach 	
	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich i filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> określa doświadczenia i sytuację bohaterów literackich oraz filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> zestawia sytuację bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami 	<ul style="list-style-type: none"> komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków 	
	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat wybranych zagadnień i znaczeń utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia własne rozumienie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia swoje rozumienie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu 	
	<ul style="list-style-type: none"> podejmuje próbę interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji tekstów własne doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury 	
	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża opinię na temat 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	postaci literackiej, wskazuje pozytywne i negatywne cechy bohater ^a	bohaterów i zdarzeń	literackiego	argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji	
	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pojęciami: <i>dobro – zło, przyjaźń – wrogość, prawda – kłamstwo, pokój – wojna</i> w odniesieniu do treści omawianych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania bohaterów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • zestawia wartości i ich przeciwieństwa w utworach na zasadzie kontrastu 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury 	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje tekst literacki rozpoznaje artykuł prasowy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje tekst informacyjny • wymienia cechy artykułu prasowego 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia tekst literacki od informacyjnego • odróżnia tekst prasowy od literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcje tekstu literackiego i informacyjnego, prasowego 	
	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio 	
	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat tekstu • używa pojęcia <i>przesłanie</i> w odniesieniu do legendy i mitu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski z tekstu • odczytuje przesłanie niektórych legend i mitów 	<ul style="list-style-type: none"> • określa główną myśl tekstu • odczytuje przesłania legend i mitów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje i interpretuje główną myśl tekstu • formułuje samodzielnie przesłanie legendy i mitu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia w tekście części kompozycyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia relacje między częściami wypowiedzi 	
	<ul style="list-style-type: none"> • wydobywa z tekstu wskazane informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje informacje z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia informacje ważne od drugorzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> • hierarchizuje informacje 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje określenia opisujące i oceniające 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia określenia opisujące od oceniających 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje opinie w wypowiedziach bohaterów tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia subiektywny charakter opinii
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako komiks 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje komiks jako tekst kultury
	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego odróżnia film od programu informacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje różne teksty kultury wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk) 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych
	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się terminami: <i>lalki, kostium, rekwizyty, dekoracja</i> w kontekście widowiska teatralnego posługuje się pojęciami związanymi z filmem: <i>aktor, reżyser, scenariusz filmowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się terminami związanymi z teatrem lalkowym, zna pojęcie <i>znaki teatru</i> wie, jak zbudowany jest scenariusz filmowy rozpoznaje wybrane gatunki filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne, określa funkcje znaków teatralnych posługuje się ze zrozumieniem terminami związanymi ze sztuką filmową 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje znaki teatru i środki wyrazu charakterystyczne dla teatru lalkowego określa właściwości i funkcje różnych elementów dzieła filmowego
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>adaptacja utworu literackiego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>adaptacja utworu</i> w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat treści tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń 	
	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja) 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks) 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat, kolaż) 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką) 	
	<ul style="list-style-type: none"> z uwagą odbiera filmy, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie odbiera filmy, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wiedzę na temat tekstów kultury, odbierając filmy, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> aktywnie odbiera filmy, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc je źródłem swoich działań twórczych 	
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, przysłówki oraz niektóre liczebniki i przymyki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście liczebniki oraz przymyki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między różnymi częściami mowy 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje różnych części mowy w wypowiedzeniu 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje odmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o odmiennych i nieodmiennych częściach mowy 	<ul style="list-style-type: none"> swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy wypowiedzi i budowy tekstu w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje formy bezokolicznika 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie funkcję bezokolicznika 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w wypowiedziach 	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, osoby, czasu, rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, rodzaju gramatycznego odpowiednio: przymiotnika i liczebnika 	<ul style="list-style-type: none"> oddziela temat fleksyjny od końcówki 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje różnych form gramatycznych odmiennych części mowy w wypowiedzeniu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi
	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje i wskazuje w tekście czasowniki w stronie czynnej i w stronie biernej 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca konstrukcję strony czynnej i biernej czasownika i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie i celowo stosuje formy strony czynnej i biernej czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> używa form strony biernej i czynnej czasownika dla uzyskania jednoznaczności treści wypowiedzi 	
	<ul style="list-style-type: none"> stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	<ul style="list-style-type: none"> • używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości 	<ul style="list-style-type: none"> • używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie poszerza wiedzę i umiejętności przewidziane podstawą programową i programem nauczania
	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia <i>podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje podmiot, orzeczenie, przydawkę, dopełnienie i okolicznik w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje funkcje składniowe orzeczenia, podmiotu, przydawki, dopełnienia i okolicznika w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu, przydawki, dopełnienia i okolicznika w zdaniu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wyrazy nadrzędne i podrzędne w związkach wyrazowych • nazywa niektóre typy związków wyrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia pojęcia <i>związek zgody, związek rzędu, związek przynależności</i> • wie, jakie części mowy występują najczęściej w związkach wyrazowych różnych typów 	<ul style="list-style-type: none"> • używa ze zrozumieniem pojęć <i>związek zgody, związek rzędu, związek przynależności</i> • odróżnia różne typy związków wyrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> • używa funkcjonalnie nazw wszystkich typów związków wyrazowych podczas analizy składniowej zdań 	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące 	<ul style="list-style-type: none"> • używa celowo wypowiedzeń oznajmujących, pytających i rozkazujących 	<ul style="list-style-type: none"> • używa wypowiedzeń wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi 	
	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zna pojęcia <i>zdanie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje równoważnik zdania, określa typy zdań złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję zdań współzrzednie złożonych różnego typu 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	<i>pojedyncze i zdanie złożone</i>	pojedyncze i złożone, odróżnia zdanie i wypowiedzenie bez osobowej formy czasownika	współrzędnie		
	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje wiedzę i umiejętności w zakresie przekształceń składniowych w wypowiedziach ustnych i pisemnych 	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wersję mówioną i pisaną języka 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia, czym się różni wersja mówiona języka od wersji pisanej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje główne cechy języka mówionego i pisanego 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie posługuje się wersją mówioną i pisaną języka 	
	<ul style="list-style-type: none"> • wie, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej, a w jakich nieoficjalnej odmiany polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form 	<ul style="list-style-type: none"> • zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej odmianie polszczyzny 	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie dosłowne i proste przenośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów od znaczeń przenośnych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wyrazy wieloznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie wykorzystuje wyrazy o przenośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi 	
	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie <i>związek frazeologiczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • używa stałych związków wyrazowych ze zrozumieniem 	<ul style="list-style-type: none"> • używa różnych związków frazeologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • używa poprawnie i celowo różnych związków 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

		i świadomością celu	w wypowiedziach ustnych i pisemnych	frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych	
	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje różne typy wypowiedzeń w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się 	
	<ul style="list-style-type: none"> • używa ze zrozumieniem pojęć <i>synonim</i>, <i>wyraz bliskoznaczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi 	
	<ul style="list-style-type: none"> • w sposób logiczny i spójny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • używa spójników i zaimków (bez znajomości terminów – etap propedeutyczny) w celu zespolenia tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, że tekst jest komunikatem 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, ikoniczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że niektóre komunikaty różnią się systemem znaków 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach komunikatów 	
	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia <i>nadawca</i> i <i>odbiorca wypowiedzi</i>, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach, mitach, legendach 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje i opisuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi lirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie posługuje się terminami nadawca i odbiorca wypowiedzi podczas odbioru tekstów kultury 	
	<ul style="list-style-type: none"> • określa sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie wpływ sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się różnymi 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	komunikacyjną	komunikacyjnej na kształt wypowiedzi	sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej	werbalnymi i pozawerbalnymi środkami komunikacji stosownie do sytuacji	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów i mimiki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą postawy ciała 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa i komentuje emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji pozastawnej 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>głoska, litera, sylaba</i> 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia różnicę między głoską a literą 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje głosek, liter, sylab 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>etykieta językowa</i> i stara się stosować jej zasady 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych 	
	<ul style="list-style-type: none"> zna zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami – wielką i małą literą – przyimków i wyrażień przyimkowych – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em</i> i <i>-om</i> 	<ul style="list-style-type: none"> stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami – wielką i małą literą 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje w większości wyrazów zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje we wszystkich wyrazach zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami – wielką i małą literą – przyimków i wyrażień 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	<ul style="list-style-type: none"> – i po spółgłoskach – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – przyimków i wyrażen przyimkowych – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em</i> i <i>-om</i> – i po spółgłoskach – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em</i> i <i>-om</i> – i po spółgłoskach – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> w podanym zestawie ortogramów 	<ul style="list-style-type: none"> przyimkowych – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em</i> i <i>-om</i> – i po spółgłoskach – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> w podanym zestawie ortogramów 	
	<ul style="list-style-type: none"> • zna wybrane zasady dotyczące oznaczania spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się przestrzegać zasad dotyczących oznaczania spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje w większości wyrazów zasady oznaczania spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje we wszystkich wyrazach zasady oznaczania spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach 	
	<ul style="list-style-type: none"> • zamyka wypowiedzenia kropką, znakiem zapytania lub wykrzyknikiem 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń, zna zasady dotyczące użycia przecinka w zdaniach pojedynczych i złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje w większości wypowiedzeń poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje we wszystkich wypowiedzeniach poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

TWORZENIE WYPOWIEDZI	<ul style="list-style-type: none"> • udziela poprawnych i logicznych odpowiedzi na pytania • słucha z uwagą uczestników rozmowy, mówi na temat, uczestnicząc w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko wypowiada się na podany temat związany z otaczającą rzeczywistością • włącza się do rozmowy w kulturalny sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury • reaguje na wypowiedzi innych rozmówców 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi • prezentuje własne stanowisko w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi • swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w wypowiedziach ustnych
	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje argumenty w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się argumentami w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje argumenty odnoszące się do faktów, logiki oraz odnoszące się do emocji 	<ul style="list-style-type: none"> • używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska 	<ul style="list-style-type: none"> • operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych • w sposób szczególny dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi • zapisuje teksty w sposób przejrzysty z wielką dbałością o stronę graficzną i podział logiczny w formie akapitów • podejmuje działalność literacką i kulturalną • prowadzi blog internetowy
	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie <i>akapit</i> i rozumie jego funkcję w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi 	
	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia przydatność uzyskanych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje selekcji informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypracowuje skuteczne metody selekcji informacji 	
	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis (przedmiotu, miejsca, 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	(przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci), list, sprawozdanie, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, charakterystyka	krajobrazu, postaci), list, sprawozdanie, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, charakterystyka	gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis (przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci), list, sprawozdanie, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, charakterystyka		tworzy prezentacje multimedialne • redaguje twórcze, oryginalne teksty informacyjne o szkole przeznaczone do gazetki lub na stronę internetową
	• recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy	• artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu	• recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją i napięciem emocjonalnym	• głośowo interpretuje tekst	
	• sporządza według podanego wzoru odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi	• sporządza samodzielnie odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi	• stosuje jednolitą formę wypowiedzeń (bez czasownika) w zapisie planu ramowego i szczegółowego	• dba o zwięźłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego i szczegółowego	
	• redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach	• tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkuzdaniowej wypowiedzi, planu	• rozplanowuje kompozycję układu treści w notatce	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek	
	• opowiada o treści przeczytanych utworów	• omawia problematykę przeczytanych utworów	• funkcjonalnie wykorzystuje	• opowiada o treści, problematyce i formie	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

			wiedzę o języku w wypowiedziach na temat tekstów	poznanych tekstów kultury	
	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że współczesne komunikaty (SMS, e-mail) muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> • używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawne, komunikatywne wiadomości SMS 	<ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej 	
	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów 	
	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próby redagowania scenariusza 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze scenariusz filmowy, korzystając z rad zamieszczonych w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie pisze scenariusz filmowy, na podstawie fragmentów lektury 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze scenariusz filmowy na podstawie własnych pomysłów 	
	<ul style="list-style-type: none"> • odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zwroty grzecznościowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach 	
SAMOKSZTAŁCENIE	<ul style="list-style-type: none"> • czytając głośno, uwzględni różne znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści 	<ul style="list-style-type: none"> • czytając głośno, przekazuje intencję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje narzędzia TIK (np. smartfon, tablet) do zapisywania i katalogowania informacji

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • opracowuje własne bazy informacji, np. kartoteki, fiszki z hasłami, foldery plików • wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego • zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności) • przestrzega praw autorskich dotyczących zasobów Internetu • opisuje źródła internetowe • bierze udział w konkursach przedmiotowych z języka polskiego
	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe) 	<ul style="list-style-type: none"> • wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji 	<ul style="list-style-type: none"> • selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych 	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji 	
	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z zasobów szkolnej biblioteki 	<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z zasobów bibliotek <i>on-line</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji 	
	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze słownika ortograficznego • potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> • zna budowę słownika ortograficznego • wyszukuje hasła w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych • korzysta z informacji zawartych w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcje słowników • korzysta ze słowników <i>on-line</i> 	
	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próbę oceny prawdziwości informacji uzyskanych z internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia przydatność uzyskanych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych 	<ul style="list-style-type: none"> • krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł 	
	<ul style="list-style-type: none"> • zna legendy związane ze swoim regionem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje informacje na temat ważnych zdarzeń i postaci związanych ze 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje wiedzę i umiejętności do 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywnie interesuje się życiem kulturalnym swojego regionu 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V

		sowim regionem	przetwarzania informacji o życiu kulturalnym regionu		
	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z internetu w celach edukacyjnych • kształci umiejętności tworzenia prezentacji multimedialnej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich 	<ul style="list-style-type: none"> • postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań 	
LEKTURA OBOWIĄZKOWA I UZUPEŁNIAJĄCA	<ul style="list-style-type: none"> • czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega i rozumie funkcjonowanie motywów literackich

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
--	---------------------	-------------------	-------------	--------------------	----------------

UCZEŃ:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu ; dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej; zna pojęcie <i>fikcja literacka</i>; wymienia realistyczne i fantastyczne elementy świata przedstawionego; rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, hymn, przypowieść, mit, opowiadanie, nowelę, powieść 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu; wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach; odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości; omawia realistyczne i fantastyczne elementy świata przedstawionego; zna pojęcia: <i>literatura fantastycznonaukowa</i> i <i>fantasy</i>; wskazuje cechy gatunkowe baśni, 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach epickich; analizuje i interpretuje obrazy poetyckie w czytanych utworach <i>odróżnia fikcję</i> filmową od rzeczywistości; wyjaśnia znaczenie elementów realistycznych w epice; wypowiada się na temat fantastyki w utworach fantastyczno naukowych i fantasy; wymienia cechy charakterystyczne różnych gatunków literackich 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy różnorodnych tekstów literackich; analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich; określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej; określa funkcję elementów fantastycznych w utworach współczesnych; wskazuje różnice między elementami świata przedstawionego utworu fantastycznonaukowego i 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym ; podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych; rozpoznaje literackie gry z konwencją ; dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych ; stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów; dostrzega i objaśnia związki między
------------------------------------	---	--	---	--	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>detektywistyczną, historyczną, obyczajową, podróżniczą, przygodową, sensacyjną, fantasy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: <i>epitet, porównanie, przerośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, apostrofa, anafora, pytanie retoryczne, powtórzenie</i> i wyszukuje niektóre z wymienionych środków w tekście literackim; • wskazuje tytuł, podtytuł, motto, puentę utworu; • wskazuje punkt kulminacyjny w opowiadaniu • rozpoznaje wers, 	<p>legandy, bajki, hymnu, przypowieści, mitu, opowiadania, noweli, powieści detektywistycznej, historycznej, obyczajowej, podróżniczej, przygodowej, sensacyjnej, fantasy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście niektóre <i>epitety, porównania, przerośnie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienia, zgrubienia, uosobienia, ożywienia, apostrofy, anafory, pytania retoryczne, powtórzenia</i> i próbuje określić ich funkcję; • nadaje tytuły, śródtytuły wybranym częściom utworu; • wyjaśnia funkcję tytułu i punktu kulminacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia różnice między różnymi odmianami gatunkowymi powieści i opowiadania; • wskazuje w tekście literackim <i>epitety, porównania, przerośnie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienia, zgrubienia, uosobienia, ożywienia, apostrofy, anafory, pytania retoryczne, powtórzenia</i> i z pomocą nauczyciela określa ich funkcję; • dostrzega funkcję podtytułu, motto, puenty jako elementu konstrukcyjnego utworu; • przedstawia prosty schemat rozwoju akcji; • określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę 	<p>fantasy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych i odmianach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji; • objaśnia funkcje środków stylistycznych w czytanych utworach literackich i interpretacji; • analizuje wpływ tytułu, podtytułu, motto, puenty na interpretację tekstu omawia konstrukcję utworu literackiego; • używa funkcjonalnie pojęć <i>wiersz rymowy, bezrymowy, biały, ciągły, stroficzny</i> oraz <i>rymy i rytm</i> ; • podczas analizy wiersza omawia układ rymów w wierszu; 	<p>warstwą językową, brzmieniową a semantyczną utworów poetyckich;</p> <ul style="list-style-type: none"> • w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury ; • wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska; • w wypowiedziach
--	---	---	---	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>strofę i refren, wskazuje rymy w wierszu, zna pojęcie <i>rytm</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność; zna pojęcia: <i>dialog, monolog</i>; wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu; zna pojęcia: <i>podmiot liryczny, narrator, bohater</i>; zna pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa i narracja trzecioosobowa</i>; odróżnia narratora pierwszoosobowego od narratora trzecioosobowego; wskazuje w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia wiersz rymowy od wiersza bez rymów; wskazuje rymy; rozpoznaje wiersz ciągły i strophiczny omawia wydarzenia fabuły, używa pojęć <i>fabuła, wątek i akcja</i>; objaśnia znaczenia pojęć: <i>dialog, monolog</i>; odróżnia dialog od monologu; omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego; określa różne typy narracji w tekście; określa cechy bohaterów różnych typów; objaśnia, czym 	<p>sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź;</p> <ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>rymy męskie i żeńskie</i> oraz <i>rymy dokładne i niedokładne</i>; nazywa rodzaj wiersza; analizuje przebieg zdarzeń w ujęciu przyczynowo-skutkowym; rozpoznaje retrospekcję; porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora; wskazuje w tekście dialogi i monologi; określa motywy działania bohatera; 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje bogate słownictwo określające następstwo zdarzeń określa funkcję retrospekcji; określa motywy działania bohatera; określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu określa podmiot liryczny; omawia sposób zapisu dialogu w tekście określa funkcję monologu charakteryzuje bohatera, podmiot liryczny i narratora w czytanych utworach; wykorzystuje funkcjonalnie wiedzę o różnych typach narracji w analizie tekstu; posługuje się argumentami, wyrażając 	<p>stara się posługiwać terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich;</p> <ul style="list-style-type: none"> prezentuje szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury; dokonuje twórczego odczytania tekstów przez opracowanie adaptacji teatralnych, filmowych czy radiowych;
--	--	--	---	--	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>bohatera głównego, pierwszoplanowego, drugoplanowego, tytułowego, epizodycznego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę utworu; • zna pojęcia: <i>wątek główny, wątek poboczny</i>; • nazywa swoje reakcje czytelnicze; • odbiera teksty literackie na poziomie dosłownym; • przedstawia dosłowną treść przypowieści; • wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich i filmowych; 	<p>cechuje się bohater historyczny;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia tematykę utworu; • objaśnia pojęcia: <i>wątek główny, wątek poboczny</i>; • opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich; • rozumie proste przerośne znaczenia w tekstach; • rozpoznaje elementy ukrytej treści przypowieści; • określa doświadczenia i sytuację bohaterów literackich oraz filmowych; • przedstawia własne rozumienie utworu; 	<ul style="list-style-type: none"> • określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu; • określa podmiot liryczny; • objaśnia funkcję różnych typów narracji w tekście; • prezentuje swój pogląd na temat bohaterów; • określa problematykę utworu; • wskazuje wątek główny i wątki poboczne ; • używa funkcjonalnie pojęć: <i>wątek główny, wątek poboczny</i>; • opisuje wrażenia 	<p>swój stosunek do bohaterów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia problematykę utworu; • wskazuje i nazywa różne wątki w utworze; • opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury; • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę do objaśnienia przerośnych znaczeń tekstów kultury; • objaśnia sens przypowieści; • komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków; • funkcjonalnie używa różnych środków 	
--	--	--	--	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat utworu i jego znaczeń; podjmuje próbę interpretacji tekstów kultury; wypowiada się na temat postaci literackiej, nazywa pozytywne i negatywne cechy bohatera; posługuje się pojęciami dotyczącymi wartości (np. <i>dobro – zło, przyjaźń – wrogość, prawda – kłamstwo, pokój – wojna</i>) w odniesieniu do treści omawianych utworów; rozpoznaje tekst 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji tekstów kultury własne doświadczenia; wyraża opinię na temat bohaterów i zdarzeń; rozdzieli pozytywne i negatywne zachowania bohaterów literackich; rozpoznaje tekst informacyjny, publicystyczny i reklamowy; wymienia cechy artykułu prasowego; odczytuje informacje wyrażone wprost; wyciąga wnioski z tekstu; wskazuje morał bajek; 	<p>towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury;</p> <ul style="list-style-type: none"> odczytuje przenośne sensory prostych utworów; przedstawia ukrytą treść przypowieści; zestawia sytuację bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami; uzasadnia swoje rozumienie utworu; wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich; ocenia bohatera literackiego; komentuje sytuację; nazywa wartości ; 	<p>językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu;</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia bohatera literackiego; komentuje sytuację; posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji; odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury; używa nazw wartości w rozmowie o utworze i motywach ; działania bohaterów; określa funkcje tekstu literackiego, informacyjnego, prasowego, reklamowego; 	
--	---	---	--	--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>literacki;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje tekst informacyjny i reklamowy; • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost; • określa temat tekstu; • używa pojęcia <i>morał</i> w odniesieniu do bajki; • objaśnia pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit</i>; • wydobywa z tekstu wskazane informacje; • wskazuje określenia opisujące i oceniające; • rozpoznaje czytany 	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia w tekście cząstki kompozycyjne i dostrzega relację między nimi; • porządkuje informacje z tekstu; • wskazuje opinie w wypowiedziach bohaterów; • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu; • rozpoznaje różne teksty kultury; • wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru; • posługuje się terminami związanymi z teatrem zna pojęcie <i>znaki teatru</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> • ukazane w utworze; • ustala hierarchię wartości bohatera; • odróżnia tekst literacki od informacyjnego; • odróżnia tekst prasowy od literackiego; • wskazuje cechy tekstu reklamowego; • dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio; • określa główną myśl tekstu; • odczytuje morał bajek; • określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia, akapitu; • odróżnia informacje ważne od drugorzędnych; 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio; • analizuje i interpretuje główną myśl tekstu; • formułuje samodzielnie przesłanie i morał utworu; • omawia relacje między poszczególnymi częściami wypowiedzi; • hierarchizuje informacje; • objaśnia subiektywny charakter opinii; • charakteryzuje komiks jako swoisty tekst kultury; • porównuje komiks z tekstem literackim; • objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do 	
--	--	--	---	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>utwór jako komiks;</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego; • odróżnia film od programu informacyjnego; • posługuje się terminami: <i>gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostium, rekwizyty, muzyka</i> w kontekście widowiska teatralnego; • posługuje się pojęciami związanymi z filmem i widowiskiem telewizyjnym: <i>scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra</i> ; • <i>aktorska, muzyka</i>; • zna pojęcie adaptacja 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak zbudowany jest scenariusz teatralny i filmowy; • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe; • zna pojęcie <i>film kultowy</i>; • objaśnia pojęcie <i>adaptacja utworu</i> w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych i teatralnych; • porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia; • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks); 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia informacje o faktach od opinii; • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru i interpretacji; • nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk); • wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne, określa funkcje wybranych znaków teatralnych; • posługuje się ze zrozumieniem terminami związanymi ze sztuką filmową; • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe; • wyjaśnia pojęcie <i>film</i> 	<p>literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje środki wyrazu teatralnego i określa ich funkcje; • określa właściwości i funkcje różnych elementów dzieła filmowego; • określa wybrane cechy gatunkowe filmu; • wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową; • odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń; • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją 	
--	--	--	---	--	--

*WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI*

	<p><i>utworu literackiego;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat treści tekstów kultury; dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja); bierze udział w scenkach teatralnych przygotowanych na podstawie tekstów literackich; z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży; 	<ul style="list-style-type: none"> bierze udział w przygotowaniu scenek teatralnych na podstawie tekstów literackich; świadomie odbiera filmy, koncerty, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży; 	<p><i>kultowy;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją filmową; komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia; dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat, kolaż); odgrywa znaczące role w scenkach teatralnych przygotowanych na podstawie tekstów literackich; wykorzystuje wiedzę 	<p>abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką);</p> <ul style="list-style-type: none"> przygotowuje teatralne realizacje scenek na podstawie tekstów literackich dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką); przygotowuje teatralne realizacje scenek na podstawie tekstów literackich; aktywnie odbiera i interpretuje filmy, koncerty, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc je źródłem swoich działań twórczych; 	
--	--	--	--	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

			na temat tekstów kultury, odbierając filmy, koncerty, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży;		
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w wypowiedziach części mowy: rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, przysłówki, liczebniki, zaimki, przyimki, spójniki; • rozpoznaje odmienne i nieodmienne części mowy, rozpoznaje bezokolicznik i formy osobowe czasownika; • rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, osoby, czasu, rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście wykrzykniki i partykuły; • nazywa nieodmienne części mowy; • dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi; • rozpoznaje czasowniki dokonane i niedokonane; • rozpoznaje nieosobowe formy czasownika; • rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, rodzaju 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między różnymi częściami mowy; • odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych; • rozumie funkcję nieosobowych form czasownika; • rozpoznaje konstrukcje z zaimkiem zwrotnym <i>się</i>; • oddziela temat fleksyjny od końcówki; • poprawnie i celowo stosuje formy strony czynnej i biernej 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcje różnych części mowy w tekście; • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w wypowiedziach; • funkcjonalnie używa konstrukcji z zaimkiem zwrotnym <i>się</i>; • określa funkcje różnych form gramatycznych odmiennych części mowy w wypowiedzeniu; • używa form strony biernej i czynnej czasownika dla uzyskania 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki; • swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy wypowiedzeń i budowy tekstu w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu;

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>czasownika, przymiotnika i liczebnika;</p> <ul style="list-style-type: none"> wyszukuje i wskazuje w tekście czasowniki w stronie czynnej i w stronie biernej; stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych; używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach; stopniuje przymiotniki i przysłówki; zna pojęcia <i>podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik</i>; rozpoznaje wyrazy 	<p>gramatycznego zaimka;</p> <ul style="list-style-type: none"> przekształca konstrukcję strony czynnej i biernej czasownika i odwrotnie; przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej; rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata; poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki; rozpoznaje w zdaniu podmiot, orzeczenie, przydawkę, dopełnienie i 	<p>czasownika</p> <ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawne typowe formy gramatyczne wyrazów odmiennych; uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości; używa stopnia wyższego i najwyższego przymiotników i przysłówków; określa funkcje składniowe wyrazów w zdaniu; poprawnie stosuje w wypowiedziach wyrazy poza zdaniem: wykrzyknik i partykułę; używa ze zrozumieniem pojęć <i>związek zgody, związek rzędu, związek przynależności</i>; 	<p>jednoznaczności treści wypowiedzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawne trudne i nietypowe formy gramatyczne wyrazów odmiennych; używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy; wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu, przydawki, dopełnienia i okolicznika w zdaniu; określa funkcję wyrazów poza zdaniem; używa funkcjonalnie nazw wszystkich typów związków wyrazowych podczas analizy składniowej zdań; funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzeń ze względu 	<ul style="list-style-type: none"> swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji; przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii; przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej; świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi;
--	---	---	--	---	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>poza zdaniem: wykrzyknik i partykułę;</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje wyrazy nadrzędne i podrzędne w związkach wyrazowych; nazywa niektóre typy związków wyrazowych; rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące; odróżnia zdanie pojedyncze i złożone; rozpoznaje równoważnik zdania; przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie; 	<p>okolicznik;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie wyrazów poza zdaniem: wykrzyknika i partykuły; objaśnia pojęcia <i>związek zgody</i>, <i>związek rządu</i>, <i>związek przynależności</i>; wie, jakie części mowy występują najczęściej w związkach wyrazowych różnych typów; używa celowo wypowiedzi oznajmujących, pytających i rozkazujących; rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdanie pojedyncze i złożone, 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia różne typy związków wyrazowych; używa wypowiedzi wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji; określa typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie; poprawnie stosuje równoważnik zdania; rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych; wskazuje główne cechy języka mówionego i pisanego; posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny ze świadomością różnicowania tych form; 	<p>na cel wypowiedzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> określa funkcję zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych różnego typu; stosuje w praktyce językowej różne typy wypowiedzi, dostosowuje je do celu wypowiedzi; wykorzystuje wiedzę i umiejętności w zakresie przekształceń składniowych w wypowiedziach ustnych i pisemnych; funkcjonalnie posługuje się wersją mówioną i pisaną języka; zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej odmianie polszczyzny; świadomie wykorzystuje wyrazy o przenośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi; 	
--	--	---	--	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wersję mówioną i pisaną języka; • wie, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej, a w jakich nieoficjalnej odmiany polszczyzny; • używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej; • rozumie dosłowne i proste przenośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi; • zna pojęcie <i>związek frazeologiczny</i>; • odróżnia zdanie pojedyncze i złożone; • rozpoznaje równoważnik zdania; • przekształca zdania złożone w 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia zdanie i równoważnik zdania; • przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie; • objaśnia, czym się różni wersja mówiona języka od wersji pisanej; • poprawnie postępuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny; • odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów od znaczeń przenośnych; • używa stałych związków wyrazowych ze zrozumieniem i świadomością celu; • rozpoznaje w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; • używa różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • określa typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie; • poprawnie stosuje równoważnik zdania; <ul style="list-style-type: none"> • rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych; • wskazuje główne cechy języka mówionego i pisanego; • postępuje się oficjalną nieoficjalną odmianą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form; 	<ul style="list-style-type: none"> • używa poprawnie i celowo różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • określa funkcję zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych różnego typu; • stosuje w praktyce językowej różne typy wypowiedzi, dostosowuje je do celu wypowiedzi; • wykorzystuje wiedzę i umiejętności w zakresie przekształceń składniowych w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • funkcjonalnie postępuje się wersją mówioną i pisaną języka; • zna i funkcjonalnie 	
--	---	---	---	--	--

*WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI*

	<p>pojedyncze i odwrotnie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wersję mówioną i pisaną języka; • wie, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej, a w jakich nieoficjalnej odmiany polszczyzny; • używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej; • rozumie dosłowne i proste przerośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi; • zna pojęcie <i>związek frazeologiczny</i>; • rozpoznaje wyrazy wartościujące; świadomie tworzy wypowiedzi 	<p>zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdanie pojedyncze i złożone, odróżnia zdanie i równoważnik zdania;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie; • objaśnia, czym się różni wersja mówiona języka od wersji pisanej; • poprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny; • odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów od znaczeń przerośnych; • używa stałych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; • używa różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • stosuje ze świadomością celu słownictwo neutralne i wartościujące; posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi; • świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami; • stosuje w 	<p>stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej odmianie polszczyzny;</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadomie wykorzystuje wyrazy o przerośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi; • używa poprawnie i celowo różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • wyjaśnia funkcję słownictwa neutralnego i wartościującego w tekście; podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się; • funkcjonalnie stosuje synonimy i antonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi; 	
--	--	---	--	--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>wyrażające różne intencje;</p> <ul style="list-style-type: none"> • używa ze zrozumieniem pojęć <i>synonim, wyraz bliskoznaczny, antonim, wyraz przeciwstawny</i>; • w sposób logiczny i spójny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością; • rozumie, że tekst jest komunikatem; • zna pojęcia <i>nadawca</i> i <i>odbiorca</i> wypowiedzi, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych; • określa sytuację 	<p>związków wyrazowych ze zrozumieniem i świadomością celu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia słownictwo neutralne i wartościujące; stosuje różne typy wypowiedzeń w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi; • wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami; • tworzy antonimy podanych wyrazów; • wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu; • rozróżnia typy komunikatów: 	<p>wypowiedziach antonimy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • używa spójników i zaimków oraz różnorodnych konstrukcji składniowych w celu zespolenia tekstu; • wie, że niektóre komunikaty różnią się systemem znaków; • identyfikuje i opisuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi lirycznej; • dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej; • rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji; 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu; • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach komunikatów; • funkcjonalnie posługuje się terminami <i>nadawca</i> i <i>odbiorca wypowiedzi</i> podczas interpretacji tekstów kultury; • posługuje się różnymi werbalnymi i pozawerbalnymi środkami komunikacji stosownie do sytuacji • nazywa i komentuje emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji pozasłownej; • wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie 	
--	--	--	---	--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>komunikacyjną;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów i mimiki; • stosuje niewerbalne środki komunikacji; • zna pojęcia <i>głoska, litera, sylaba, akcent</i>; • stosuje intonację zdaniową; • zna pojęcie <i>etykieta językowa</i> i stara się stosować jej zasady; • zna zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych 	<p>informacyjny, literacki, ikoniczny, reklamowy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach, mitach, legendach; • rozumie wpływ sytuacji komunikacyjnej na kształt wypowiedzi; • rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą postawy ciała; • objaśnia różnicę między głoską a literą; • zna reguły akcentowania w języku polskim; • stosuje intonację dostosowaną do celu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcje głosek, liter, sylab; • poprawnie stosuje zasady akcentowania; • różnicuje intonację ze względu na cel wypowiedzi; <ul style="list-style-type: none"> • przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji; • stosuje w większości wyrazów zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> 	<p>warstwy brzmieniowej tekstów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie akcentuje słowa stanowiące wyjątki od podstawowych reguł akcentowania w języku polskim; • przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno–komunikacyjnych; • stosuje we wszystkich wyrazach zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> 	
--	--	---	---	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<ul style="list-style-type: none"> – cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> • przedrostków i przyrostków; • zna wybrane zasady dotyczące oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych; • zamyka wypowiedzenia kropką, znakiem zapytania lub wykrzyknikiem; • stosuje cudzysłów i dwukropek; 	<p>wypowiedzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych; <p>stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażeń przyimkowych – cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> • przedrostków i przyrostków w 	<p>i <i>-om, -on</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> • przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortogramów’ • stosuje w większości wyrazów zasady oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach; • stosuje w większości wypowiedzeń poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym; • stosuje średnik; 	<ul style="list-style-type: none"> • przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortogramów; • stosuje we wszystkich wyrazach zasady oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów ;zawartych w ćwiczeniach; • stosuje we wszystkich wypowiedzeniach poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym; • stosuje poznane znaki interpunkcyjne w sposób celowy, ze świadomością ich funkcji; 	
--	--	---	---	---	--

*WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI*

		<p>podanym zestawie ortografów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stara się przestrzegać zasad dotyczących oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach; • stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń; • stosuje nawiasy; • zna zasady dotyczące użycia przecinka w zdaniach pojedynczych i złożonych; 			
TWORZENIE WYPOWIEDZI	<ul style="list-style-type: none"> • udziela poprawnych i logicznych odpowiedzi na pytania; • słucha z uwagą 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko wypowiada się na podany temat związany z otaczającą rzeczywistością; 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury; 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi; • prezentuje własne 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi;

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>uczestników rozmowy, mówi na temat, uczestnicząc w rozmowie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje argumenty w wypowiedzi; • tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi; • zna pojęcie <i>akapitu</i> i zasady budowania akapitów; • wyszukuje w tekście informacje; • rozpoznaje tekst o charakterze perswazyjnym; • tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis 	<ul style="list-style-type: none"> • włącza się do rozmowy w kulturalny sposób; • posługuje się argumentami w rozmowie; • rozumie funkcję akapitów w kompozycji w wypowiedzi; • stosuje akapity; • ocenia przydatność uzyskanych informacji; • rozpoznaje podstawowe środki perswazji; • tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o 	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na wypowiedzi innych rozmówców; • rozpoznaje argumenty odnoszące się do faktów, logiki oraz do emocji; • tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym; • stosuje akapity, dostosowując je do założonej kompozycji wypowiedzi; • dokonuje selekcji informacji; • wskazuje i nazywa podstawowe środki perswazji; • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, 	<p>stanowisko w rozmowie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska ; • tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi; • rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi; • wypracowuje skuteczne metody selekcji informacji; • określa funkcję środków perswazji w tekstach reklamowych; • tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych; <p>stosuje funkcjonalnie różne środki językowe;</p> <ul style="list-style-type: none"> • głosowo interpretuje tekst; 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w wypowiedziach ustnych; • operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych; • w sposób szczególnie dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi; • zapisuje teksty w sposób przejrzysty z dbałością o stronę graficzną i kompozycję podkreśloną użyciem akapitów; • podejmuje działalność literacką i kulturalną; • tworzy prezentacje multimedialne; • redaguje twórcze,
--	---	---	--	--	--

*WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI*

	<p>przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> • recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy; • sporządza odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi; • sporządza z pomocą nauczyciela plan swojej wypowiedzi; • redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach; • opowiada o treści przeczytanych 	<p>charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> • artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu; • sporządza samodzielnie odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi; • tworzy plan twórczy prostej wypowiedzi; • tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu oraz notatkę graficzną; • omawia problematykę 	<p>odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> • recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją, napięciem emocjonalnym i następstwem pauz; • stosuje jednolitą formę wypowiedzi w zapisie planu ramowego i szczegółowego; • sporządza bogaty treściowo twórczy plan wypowiedzi; • rozplanowuje kompozycję układu treści i formy w notatce; • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku w wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> • dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego i szczegółowego; funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek; • opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury; • zna i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej; • tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów lub ilustracją; • pisze scenariusz filmowy na podstawie własnych pomysłów; • funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych 	<p>oryginalne teksty o charakterze reklamowym;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzorcowo recytuje teksty poetyckie i prozatorskie;
--	--	---	---	--	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>utworów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, że współczesne komunikaty w formie elektronicznej (SMS, e-mail) muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym; • tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu; • podejmuje próby redagowania scenariusza; • odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach; • zna zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – wielką i małą 	<p>przeczytanych utworów</p> <p>używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów; • komponuje początek i zakończenie na podstawie tekstu; • pisze scenariusz filmowy, korzystając z pomocy nauczyciela; • stosuje zwroty grzecznościowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • stara się przestrzegać 	<p>na temat tekstów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawne, komunikatywne wiadomości SMS; • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu lub ilustracji; • samodzielnie pisze scenariusz filmowy, na podstawie fragmentów lektury; • funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach; • stosuje w większości wyrazów zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – wielką i małą 	<p>wypowiedziach;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje we wszystkich wyrazach zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> – zakończeń <i>-i, -ii, -ji;</i> przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortografów; • stosuje we wszystkich wyrazach zasady oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach; • stosuje we wszystkich wypowiedziach poznane zasady użycia 	
--	--	--	---	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

	<p>literą</p> <ul style="list-style-type: none"> – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> <ul style="list-style-type: none"> • przedrostków i przyrostków; <ul style="list-style-type: none"> • zna wybrane zasady dotyczące oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych; <ul style="list-style-type: none"> • zamyka wypowiedzenia kropką, znakiem zapytania lub wykrzyknikiem; <ul style="list-style-type: none"> • stosuje cudzysłów i dwukropek; 	<p>poprawności ortograficznej w zakresie pisowni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>rz, ź, ó, u, h, ch,</i> – <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> <ul style="list-style-type: none"> • przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortografów; <ul style="list-style-type: none"> • stara się przestrzegać zasad dotyczących oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w 	<p>literą</p> <ul style="list-style-type: none"> – przyimków i wyrażen przyimkowych – cząstek <i>-bym, -byś,</i> <i>-by, -byśmy, -byście</i> – <i>q</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> – zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> <ul style="list-style-type: none"> • przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortografów; <ul style="list-style-type: none"> • stosuje w większości wyrazów zasady oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych; <ul style="list-style-type: none"> • stosuje w większości wypowiedzeń poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym; <ul style="list-style-type: none"> • stosuje średnik; 	<p>przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje poznane znaki interpunkcyjne w sposób celowy, ze świadomością ich funkcji;
--	--	---	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI

		<p>zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń; • stosuje nawiasy ; • zna zasady dotyczące użycia przecinka w zdaniach pojedynczych i złożonych; 			
<p>SAMOKSZTAŁCE</p> <p>NIE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta cicho ze zrozumieniem ; • czytając głośno, uwzględnia różne znaki interpunkcyjne; • zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł; • korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa; • porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje; • wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji; • zna zasady korzystania 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści; • zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu; • selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych; • korzysta z zasobów bibliotek <i>on-line</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> • czytając głośno, przekazuje intencję tekstu; • opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji; gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji; • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje narzędzia TIK (np. smartfon, tablet) do zapisywania i katalogowania informacji; • opracowuje własne bazy informacji, np. kartoteki, fiszki z hasłami, foldery plików; • wykorzystuje

*WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI*

	<p>strony internetowe);</p> <ul style="list-style-type: none"> • korzysta z zasobów szkolnej biblioteki; • korzysta ze słownika ortograficznego; • potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii i słowniku poprawnej polszczyzny; • podejmuje próbę oceny prawdziwości informacji uzyskanych z Internetu; • pod kierunkiem nauczyciela poznaje kulturę regionu; • korzysta z Internetu w celach edukacyjnych; • kształci umiejętności tworzenia prezentacji multimedialnej; 	<p>z zasobów bibliotecznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna budowę słownika ortograficznego i słownika poprawnej polszczyzny; • wyszukuje hasła w encyklopedii; • ocenia przydatność uzyskanych informacji; • wyszukuje informacje na temat ważnych zdarzeń i postaci związanych ze swoim regionem; • rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów Internetu; 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych i słownika poprawnej polszczyzny; • korzysta z informacji zawartych w encyklopedii; • konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych; • wykorzystuje wiedzę i umiejętności do przetwarzania informacji o życiu kulturalnym regionu; • zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich; 	<p>docieraniu do informacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa funkcje słowników; • określa typy definicji słownikowych i ich swoistość; • korzysta ze słowników <i>on-line</i>; • krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł; • aktywnie interesuje się życiem kulturalnym swojego regionu; • postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań; 	<p>programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności); • przestrzega praw autorskich dotyczących zasobów Internetu; • opisuje źródła internetowe; • bierze udział i w konkursach przedmiotowych z języka polskiego; • bierze udział w życiu kulturalnym regionu
--	--	--	---	---	--

*WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VI*

LEKTURY OBOWIĄZKOWE I UZUPEŁNIAJĄCE	<ul style="list-style-type: none">• czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego	<ul style="list-style-type: none">• czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony	<ul style="list-style-type: none">• czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki	<ul style="list-style-type: none">• czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami	<ul style="list-style-type: none">• sprawnie wskazuje motywy przewodnie w danym utworze oraz motywy wędrowne w poznanych dziełach literackich;
--	--	---	---	---	--

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
UCZEŃ:					
<p>KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE-</p> <p><i>Czytanie utworów literackich – liryka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że liryka jest jednym z rodzajów literackich • odróżnia utwór liryczny od utworu epickiego • zna podstawowe cechy utworów lirycznych • wygłasza z pamięci wskazany utwór liryczny • krótko opowiada, o czym jest przeczytany wiersz • nazywa swoje wrażenia wywołane lekturą wiersza • wie, kto to osoba mówiąca w wierszu • wyjaśnia pojęcie <i>podmiot liryczny</i> 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy poezji • czyta wiersz głośno i wyraźnie • wygłasza z pamięci wskazany utwór liryczny, zwracając uwagę na znaki przestankowe • wypowiada się na temat przeczytanego wiersza • podejmuje próbę uzasadnienia swoich wrażeń wywołanych lekturą wiersza • wskazuje w wierszu wartości ważne dla poety • określa nastrój wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: • uzasadnia, dlaczego utwór należy do liryki • czyta / wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, zgodnie z tematem i stylem dzieła • określa temat wiersza • opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu • wyodrębnia obrazy poetyckie • nazywa i uzasadnia swoje uczucia wywołane lekturą wiersza • przedstawia, również 	<p>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega język poezji • czytając / wygłaszając wiersz, stosuje odpowiednie tempo, intonację i modulację głosu • dokonuje interpretacji głosowej utworu lirycznego • ciekawie opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu, o podmiocie lirycznym, bohaterze oraz ich uczuciach • opisuje zachowanie bohatera wiersza i wyraża swoją opinię na jego temat • porównuje 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje na temat wiersza w dowolnie wybranej formie, w tym w formie interaktywnej • samodzielnie analizuje i interpretuje utwór poetycki, stosując różne techniki uczenia się • tworzy własne przykłady poznanych środków artystycznych • wyjaśnia funkcje poznanych środków artystycznych • omawia wyczerpująco sytuację przedstawioną w wierszu i odwołuje się do własnych doświadczeń • interpretuje wiersz i uzasadnia swoją tezę interpretacyjną,

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kto to bohater liryczny • wyjaśnia pojęcie adresata / odbiorcy utworu • odróżnia podmiot liryczny od adresata • odróżnia wers od strofy (zwrotki) • wyjaśnia, czym są rym, wers, refren • zna nazwy środków artystycznych: <i>epitet, porównanie, porównanie, homeryckie, przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie, apostrofa, ożywienie, anafora, symbol, eufemizm, neologizm</i> • wymienia elementy rytmizujące: wers, 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy projekt pracy (rysunek, drama itp.) interpretującej wiersz – przykład intersemiotyczny • nazywa wyrazy wskazujące na osobę mówiącą w wierszu (podmiot liryczny) i adresata • opowiada o podmiocie lirycznym, przedstawiając jego myśli i uczucia • określa adresata wiersza • wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot do adresata • wskazuje bohatera wiersza • rozpoznaje w utworach lirycznych epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, ożywienia, anafory, symbole 	<p>w formie przekładu intersemiotycznego (np. rysunek, drama itp.), jak rozumie omawiany wiersz</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy podmiotu lirycznego • określa cechy bohatera wiersza • porównuje i nazywa rymy w dwóch dowolnie wybranych strofach • rozpoznaje w utworach lirycznych przenośnie, uosobienia, porównania homeryckie, eufemizmy, neologizmy artystyczne • rozpoznaje refren jako element rytmizujący utwór • podaje liczbę sylab w każdym wersie • wymienia cechy sonetu, pieśni, trenu 	<p>doświadczenia bohatera z własnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje adresata wiersza • wskazuje cytaty, dzięki którym nazywa uczucia wywołane lekturą wiersza • wyjaśnia, jak rozumie przesłanie wiersza • wyjaśnia znaczenie przenośne utworu lirycznego • uzasadnia własne rozumienie wiersza • rozpoznaje funkcje środków artystycznych w omawianych wierszach • odróżnia informacje ważne od mniej istotnych • wskazuje w wierszu elementy 	<p>odwołując się do elementów utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny, odwołując się do treści wiersza • charakteryzuje bohatera, odwołując się do treści wiersza • porównuje podmiot liryczny z adresatem i bohaterem wiersza i przedstawia wnioski • rozpoznaje sonet, pieśń, tren wśród innych gatunków literackich • tworzy pytania do hipotezy interpretacyjnej na temat wiersza • w interpretacji utworów lirycznych wykorzystuje odwołania do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi • w interpretacji utworów lirycznych wykorzystuje
--	--	--	---	--	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

	<p>strofa, rym, rytm</p> <ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia sonetu, pieśni, trenu przedstawia tematykę wiersza zna pojęcie ironii i wie, jakie są jej funkcje w utworach lirycznych wie, jakie jest przesłanie wiersza rozpoznaje w utworach lirycznych wartości ważne dla Polaków dostrzega w omawianych wierszach elementy historyczne wymienia autorów utworów lirycznych wskazanych w <i>Podstawie programowej</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w wierszu rymy rozpoznaje elementy rytmizujące utwór rozpoznaje sonet, pieśń, tren dzieli wersy na sylaby wie, na czym polega ironia i rozumie jej funkcje w omawianych utworach lirycznych rozpoznaje przesłanie wiersza i wypowiada się na temat jego aktualności na podstawie poznanych wierszy tworzy drabinę wartości ważnych dla Polaków na przestrzeni dziejów wymienia wydarzenia historyczne zawarte w omawianych wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega ironia dostrzega ironię w omawianych wierszach i wyjaśnia jej funkcje formułuje przesłanie utworu lirycznego i zastanawia się nad jego aktualnością porównuje wartości ważne dla Polaków ze swoimi wartościami dostrzega różne konteksty w omawianych utworach lirycznych, posługuje się biografią autora w interpretacji utworów lirycznych 	<p>rytmizujące</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje cechy sonetu, pieśni, trenu w danym utworze definiuje pojęcie ironii omawia funkcje i znaczenie ironii w wierszu wyjaśnia przesłanie utworu lirycznego i ocenia jego aktualność omawiając utwory liryczne, nawiązuje do kontekstów: historycznego, biograficznego, filozoficznego, kulturowego dostrzega i wskazuje nawiązania biograficzne w omawianych utworach lirycznych 	<p>elementy wiedzy o historii i kulturze</p> <ul style="list-style-type: none"> w interpretacji utworów lirycznych wykorzystuje potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny
--	---	--	---	---	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie słowo <i>kontekst</i> i zna rodzaje kontekstów, • zna elementy z życia autorów utworów lirycznych wskazanych w <i>Podstawie programowej</i> 			
<p>KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE-</p> <p><i>Czytanie utworów literackich – epika</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że epika jest jednym z rodzajów literackich • odróżnia utwór epicki od utworu lirycznego • wymienia elementy świata przedstawionego: czas, miejsce akcji, bohaterowie, wydarzenia • rozpoznaje fikcję literacką • wskazuje elementy realistyczne (rzeczywiste) w omawianych utworach epickich • wymienia wybrane gatunki epickie, np. baśń, legenda, opowiadanie, 	<ul style="list-style-type: none"> • spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: • wymienia cechy utworu epickiego • opisuje wybrane elementy świata przedstawionego • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne w utworach epickich • wymienia cechy gatunkowe opowiadania, powieści, pamiętnika, noweli • wyszukuje w tekście określone informacje • wskazuje tytuł jako 	<ul style="list-style-type: none"> • spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: • czyta głośno, wyraźnie, z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • rozpoznaje rodzaj literacki czytanego tekstu – epika • rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie, powieść, pamiętnik, nowelę • opowiada o elementach świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: • analizuje elementy świata przedstawionego i wyciąga wnioski • wyjaśnia różnice między elementami realistycznymi i fantastycznymi w utworach epickich • uzasadnia przynależność rodzajową utworu do epiki oraz gatunkową do opowiadania, powieści, pamiętnika, noweli • rozpoznaje punkt kulminacyjny jako element budowy utworu epickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: • porównuje elementy świata przedstawionego różnych utworów • uzasadnia przynależność rodzajową i gatunkową utworu, podając odpowiednie przykłady • rozpoznaje funkcje elementów budowy utworu: tytułu, puenty, punktu kulminacyjnego • prezentuje według własnego pomysłu, z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, jak rozumie wzajemne zależności między wydarzeniami w utworze • porównuje narratorów

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

	<p>powieść, pamiętnik, nowela</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia tytuł jako element budowy utworu epickiego rozpoznaje, kim jest osoba mówiąca w utworze epickim wymienia wybrane wydarzenia tworzące akcję utworu rozpoznaje i wymienia bohaterów utworu zna pojęcia: <i>narrator</i> i <i>narracja</i> rozpoznaje w utworze wątek główny nazywa swoje wrażenia wywołane lekturą tekstu rozpoznaje w tekście znaczenia dosłowne opowiada ustnie o treści utworu, zachowując kolejność 	<p>element budowy utworu epickiego</p> <ul style="list-style-type: none"> ustala kolejność zdarzeń nazywa rodzaj narratora i narracji rozpoznaje rodzaje bohaterów w utworze przedstawia wybranego bohatera wymienia niektóre cechy bohaterów rozpoznaje wątki poboczne wypowiada się na temat przeczytanego utworu wskazuje wartości ważne dla bohaterów omawia postawę bohatera rozpoznaje w utworze ważne informacje tworzy projekt pracy 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych rozpoznaje puentę jako element budowy utworu epickiego opowiada o wybranych wydarzeniach fabuły charakteryzuje narratora utworu określa, czy dany bohater jest główny czy drugoplanowy wymienia większość cech bohaterów zbiera informacje o bohaterze uzasadnia rodzaj narracji: pierwszoosobowej i trzecioosobowej omawia wątek główny 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe wskazuje cechy narratora w zależności od jego rodzaju rozpoznaje rodzaj bohatera w omawianym utworze określa relacje łączące bohaterów utworu uzasadnia wskazane cechy bohaterów, odwołując się do treści utworu selekcjonuje zebrane informacje o bohaterze odróżnia bohatera głównego od drugoplanowego dokonuje analizy fragmentu utworu, aby określić rodzaj narracji 	<p>w różnych utworach</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohatera, również za pomocą narzędzi interaktywnych porównuje narrację pierwszoosobową z trzecioosobową i przedstawia wnioski określa problematykę utworu i prezentuje ją w twórczy sposób ciekawie prezentuje własną interpretację biblijnych opowieści w interpretacji utworów epickich wykorzystuje odwołania do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi w interpretacji utworów epickich wykorzystuje elementy wiedzy o historii i kulturze w interpretacji utworów epickich odwołuje się do kontekstu biograficznego
--	--	---	---	--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

	<p>zdarzeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, że tekst może mieć znaczenie przenośne • wie, czym jest alegoria • wymienia cechy postawy bohatera • wie, jakie jest przesłanie utworu • rozpoznaje w utworach epickich wartości ważne dla Polaków • dostrzega w omawianych utworach epickich elementy historyczne • wymienia autorów utworów epickich wskazanych w <i>Podstawie programowej</i> 	<p>(rysunek, drama, spektakl teatralny itp.) będącej interpretacją utworu – przekład intersemiotyczny</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega przenośny sens opowieści z Biblii • rozpoznaje w tekście alegorię • rozpoznaje przesłanie utworu • na podstawie poznanych tekstów tworzy drabinę wartości ważnych dla Polaków na przestrzeni dziejów • wymienia wydarzenia historyczne zawarte w omówionych tekstach • rozumie słowo <i>kontekst</i> i zna rodzaje kontekstów w utworach epickich • zna elementy z życia autorów utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • określa doświadczenia bohaterów • prezentuje własne rozumienie utworu • ocenia bohaterów • rozpoznaje informacje mniej ważne w utworze • rozpoznaje fakty i opinie • odczytuje omawiane teksty na podstawie stworzonego przekładu intersemiotycznego • omawia przenośne znaczenia opowieści biblijnych • podaje przykłady alegorii • zna przyczyny niepowodzeń bohatera • wypowiada się na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę utworu • omawia wątek poboczny • porównuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami • odróżnia informacje ważne od mniej istotnych • porównuje treść czytanych utworów z własnymi doświadczeniami • interpretuje biblijne opowieści • omawia funkcje alegorii • ocenia postawę bohatera i przyczyny jego niepowodzenia • formułuje przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ kontekstu historycznego i historycznoliterackiego na treść i formę utworów epickich • porównuje utwory epickie z różnych kultur i epok, uwzględniając kontekst kulturowy, filozoficzny i społeczny
--	--	--	---	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

		epickich wskazanych w <i>Podstawie programowej</i>	<p>przesłania utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje wartości ważne dla Polaków ze swoimi wartościami • dostrzega różne konteksty w omawianych utworach epickich • posługuje się biografią autora interpretacji utworów epickich 	<ul style="list-style-type: none"> • omawiając utwory epickie, nawiązuje do kontekstów: historycznego, biograficznego, filozoficznego, kulturowego, dostrzega i wskazuje nawiązania biograficzne w omawianych utworach epickich 	
<p>KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE- <i>Czytanie utworów literackich – dramat</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie dramatu • wie, że dramat to jeden z rodzajów literackich • wie, że gatunki dramatu to tragedia i komedia • zna podstawowe cechy utworów dramatycznych • odróżnia utwór pisany prozą i wierszem od dramatu • rozpoznaje czytany utwór jako dramat 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, czym cechuje się dramat jako rodzaj literacki • zna cechy utworów dramatycznych • wie, czym cechuje się tragedia i komedia • opisuje elementy świata przedstawionego w dramacie • wymienia 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czyta utwór wyraźnie, z podziałem na role i z odpowiednią artykulacją • rozpoznaje dramat jako rodzaj literacki • wskazuje cechy utworów dramatycznych • wymienia cechy tragedii i komedii 	<p>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego utwór jest dramatem • omawia cechy rodzajowe dramatu i cechy gatunkowe tragedii i komedii • analizuje elementy świata przedstawionego w dramacie i wyciąga wnioski • wyjaśnia różnice między elementami realistycznymi 	<ul style="list-style-type: none"> • spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: • udowadnia, że czytany utwór jest dramatem, podając odpowiednie przykłady z tekstu • prezentuje według własnego pomysłu, z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, jak rozumie wzajemne zależności między wydarzeniami w dramacie • charakteryzuje bohatera dramatu, również za pomocą narzędzi interaktywnych

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

	<ul style="list-style-type: none"> • krótko opowiada, o czym jest omawiany utwór dramatyczny • wymienia elementy świata przedstawionego w dramacie: czas, miejsce akcji, bohaterowie, wydarzenia • rozumie pojęcie bohatera tragicznego • podaje wybrane wydarzenia omawianego utworu dramatycznego • dostrzega komizm w dramacie • wie, czym się różni realizm od fantastyki w utworze dramatycznym • wie, że akcja dramatu dzieli się na etapy • wie, że dzieło dramatyczne ma kontekst 	<p>charakterystyczne elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne • wyszukuje w dramacie określone informacje • ustala kolejność wydarzeń • rozpoznaje rodzaje bohaterów • przedstawia wybraną postać • wymienia niektóre cechy bohaterów dramatu • wskazuje wartości ważne dla bohaterów dramatu • wie, kto to jest bohater tragiczny • zna pojęcie komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o elementach świata przedstawionego w dramacie • wskazuje akt, scenę, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog • odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych • porządkuje wydarzenia • prezentuje w dowolnej formie treść dramatu, w tym w formie interaktywnej • opowiada o wybranych wydarzeniach • określa rodzaj bohatera: główny i drugoplanowy • wymienia większość cech bohaterów • wskazuje bohatera tragicznego 	<p>a fantastycznymi dramatu</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia zdarzenia realistyczne i fantastyczne • określa przyczyny zdarzeń • rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe • rozpoznaje rodzaj bohatera • określa relacje łączące bohaterów • uzasadnia wskazane cechy postaci, odwołując się do utworu • wyjaśnia, dlaczego dana postać jest bohaterem tragicznym • odróżnia bohatera głównego od drugoplanowego • porównuje doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę dramatu i prezentuje ją w twórczy sposób • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w dramacie • odwołując się do znajomości całej lektury, określa funkcje komizmu
--	---	---	---	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

	kulturowy i biograficzny	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat przeczytanego dramatu rozpoznaje w dramacie informacje ważne tworzy projekt pracy (rysunek, drama, spektakl teatralny itp.) będącej interpretacją utworu dramatycznego – przekład intersemiotyczny zna etapy rozwoju akcji dramatycznej zna kontekst kulturowy i biograficzny dramatu rozumie pojęcie dramatu romantycznego bierze udział w inscenizacji fragmentu dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia bohaterów dramatu rozpoznaje informacje mniej ważne w dramacie wymienia rodzaje komizmu odczytuje omawiane teksty dramatyczne na podstawie stworzonego przekładu intersemiotycznego nazywa etapy rozwoju akcji dramatycznej rozumie kontekst kulturowy i biograficzny dramatu rozpoznaje cechy dramatu romantycznego 	<p>bohaterów z własnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> odróżnia informacje ważne od mniej istotnych rozpoznaje rodzaje komizmu omawia etapy rozwoju akcji dramatycznej wyjaśnia kontekst kulturowy i biograficzny dramatu wskazuje w utworze cechy dramatu romantycznego, organizuje inscenizację 	
KSZTAŁCENIE	<ul style="list-style-type: none"> wie, że ballada 	spełnia wymagania	spełnia wymagania	spełnia wymagania	spełnia wymagania na

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

<p>LITERACKIE I KULTUROWE- <i>Czytanie utworów literackich – ballada</i></p>	<p>zawiera elementy epiki, liryki i dramatu</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy świata przedstawionego w balladzie wie, czym jest punkt kulminacyjny wie, na czym polega romantyczna wizja natury dostrzega problem winy i kary w balladzie tworzy proste wypowiedzi inspirowane balladą 	<p>na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> zna cechy ballady dostrzega w balladzie elementy epiki, liryki i dramatu omawiam elementy świata przedstawionego z podziałem na fikcyjne i fantastyczne wyjaśnia, czym jest punkt kulminacyjny rozumie romantyczną wizję natury rozumie problem winy i kary w balladzie dostrzega w sztuce nawiązania do omawianej ballady tworzy wypowiedzi inspirowane przeczytaną balladą 	<p>na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy ballady wie, na czym polega synkretyzm ballady porządkuje wydarzenia w sposób przyczynowo-skutkowy wyszukuje informacje na temat bohaterów wskazuje punkt kulminacyjny w balladzie wyjaśnia romantyczną wizję natury wypowiada się na temat problemu winy i kary ocenia dzieła sztuki nawiązujące do ballady tworzy ciekawe 	<p>na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> wnikliwie omawia cechy ballady wyjaśnia, na czym polega synkretyzm ballady porządkuje zebrany materiał na temat ballady określa funkcje punktu kulminacyjnego interpretuje romantyczną wizję natury omawia problem winy i kary w balladzie interpretuje dzieła sztuki nawiązujące do omawianej ballady tworzy rozbudowane wypowiedzi inspirowane przeczytaną balladą 	<p>ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> samodzielnie analizuje i interpretuje omawianą balladę prezentuje według własnego pomysłu, również interaktywnie, świat przedstawiony w balladzie
---	--	---	--	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

			wypowiedzi inspirowane balladą		
	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie i w sposób funkcjonalny analizuje motywy przewodnie w tekście
<p>KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE-</p> <p><i>Odbiór innych tekstów kultury</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę tekstu kultury nazywa wrażenia wywołane obrazem, grafiką, rzeźbą, fotografią wymienia elementy tekstu kultury dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą publicystyczną, naukową i popularnonaukową wie, że są różne gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł rozpoznaje wywiad 	<ul style="list-style-type: none"> spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: wyszukuje w tekście potrzebne informacje prezentuje elementy obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii wymienia elementy realistyczne i fantastyczne obrazu cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł podaje funkcje lidu, 	<ul style="list-style-type: none"> spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: wskazuje cechy tekstów kultury opisuje sytuację ukazaną w danym tekście nazywa emocje, które mogą odczuwać postacie z obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii określa uczucia wywołane tekstem kultury przedstawia własne rozumienie tekstu kultury określa funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej w danym tekście opisuje elementy obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii przedstawia własne rozumienie tekstu kultury poprzez podanie tematów rozmów ukazanych postaci znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do 	<ul style="list-style-type: none"> spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: określa nastrój obrazu grafiki, rzeźby, fotografii oraz uzasadnia swoją wypowiedź przedstawia własne zdanie na temat sytuacji ukazanej w tekście kultury omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch dokonuje przekładu intersemiotycznego, np. tworzy historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie czy fotografii

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

	<p>i artykuł wśród innych gatunków publicystycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, co to jest lid 	<p>dostrzega wartości estetyczne poznanych tekstów kultury</p>	<p>literatury pięknej, publicystycznej, popularnonaukowej i naukowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa podstawowe cechy wywiadu i artykułu • określa znaczenie lidu 	<p>tradycyjnych wątków literackich i kulturowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje różne dzieła • omawia funkcje lidu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia własną interpretację dzieła sztuki
<p>KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - <i>Gramatyka języka polskiego – fonetyka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie fonetyka • odróżnia głoskę od litery i sylaby • wie, że są różne rodzaje głosek • rozpoznaje samogłoski i spółgłoski • rozpoznaje sylabę • zna zasady dzielenia wyrazów na sylaby • wie, że <i>i</i> w wyrazie może pełnić różne funkcje • wie, czym są upodobnienia fonetyczne i uproszczenia grup spółgłoskowych 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie, czym zajmuje się fonetyka • rozumie wpływ narządów mowy na sposób wymawiania głosek • rozróżnia rodzaje głosek: samogłoska – spółgłoska, dźwięczna –bezdźwięczna, ustna –nosowa, miękka – twarda • rozumie funkcje głoski <i>i</i> • rozumie, na czym polegają zjawiska fonetyczne, w tym upodobnienia, 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby • wskazuje w wyrazie samogłoski i spółgłoski • dzieli wyrazy na sylaby • poprawnie przenosi wyrazy • określa rolę samogłoski <i>i</i> • omawia mechanizm upodobnień fonetycznych i uproszczeń grup spółgłoskowych 	<p>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia narządy mowy i ich wpływ na sposób wymawiania głosek • rozpoznaje rodzaje wszystkich głosek i omawia ich cechy • rozpoznaje funkcję litery <i>i</i> w wyrazie • objaśnia mechanizm upodobnień fonetycznych i uproszczeń grup spółgłoskowych • podaje przykłady różnych rodzajów upodobnień • wyjaśnia, na czym 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dzieli wyraz na głoski i wskazuje różne funkcje głoski <i>i</i> • rozumie i wykorzystuje wiedzę o głoskach oraz upodobnieniach do poprawnego mówienia i pisania • świadomie i bezbłądnie akcentuje wyrazy i zdania we wszystkich swoich wypowiedziach oraz podczas czytania i recytacji

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega rozbieżności między mową a pismem dostrzega utratę dźwięczności w wygłosie wie, co to jest intonacja wie, co to akcent wyrazowy i zdaniowy zna reguły akcentowania w języku polskim 	<p>uproszczenia grup spółgłoskowych, utrata dźwięczności w wygłosie</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie, co to jest intonacja oraz akcent wyrazowy i zdaniowy wymienia reguły akcentowania w języku polskim rozpoznaje wyjątki od zasad akcentowania 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaj i kierunek upodobnienia oraz utratę dźwięczności w wygłosie definiuje pojęcia intonacji oraz akcentu wyrazowego i zdaniowego stosuje reguły akcentowania w języku polskim oraz prawidłową intonację wymienia wyjątki od zasad akcentowania 	<p>polega intonacja oraz akcent wyrazowy i zdaniowy</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiada się z prawidłową intonacją prawidłowo akcentuje wyrazy i zdania oraz wyjątki 	
<p>KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - <i>Gramatyka języka polskiego – słowotwórstwo</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie słowotwórstwa zna pojęcia podstawy słowotwórczej, tematu słowotwórczego i definicji słowotwórczej zna pojęcie formantu wie, że są różne rodzaje formantów rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> wie, czym zajmuje się słowotwórstwo odróżnia wyraz podstawowy od wyrazu pochodnego wie, co to jest podstawa słowotwórcza i temat słowotwórczy 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym zajmuje się słowotwórstwo wyjaśnia, czym są wyrazy podstawowe i wyrazy pochodne wskazuje podstawę słowotwórczą i temat słowotwórczy 	<p>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyrazy podstawowe i wyrazy pochodne rozróżnia podstawę słowotwórczą i temat słowotwórczy poprawnie tworzy definicje słowotwórcze rozpoznaje rodzaj formantu 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> świadomie stosuje w swoich wypowiedziach wyrazy podstawowe i pochodne świadomie stosuje w swoich wypowiedziach wyrazy należące do różnych kategorii znaczeniowych świadomie stosuje wyrazy pokrewne i

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

	<p>pochodny</p> <ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie kategorii znaczeniowej wie, jakie znaczenia są nadawane wyrazom przez formanty wie, co to jest rodzina wyrazów zna pojęcia <i>wyraz pokrewny, rdzeń, rdzenie oboczne</i> wie, że wyrazy mają znaczenie realne i znaczenie słowotwórcze wie, czym są wyrazy złożone wie, że wyrazy złożone dzielą się na złożenia, zestawienia i zrosty zna podstawowe zasady pisowni wyrazów złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> próbuję tworzyć definicje słowotwórcze wyrazu wskazuje formant w wyrazie pochodnym zna funkcję formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym rozumie pojęcie kategorii znaczeniowej rozpoznaje znaczenia nadawane wyrazom przez formanty wyjaśnia, co to jest rodzina wyrazów rozpoznaje wyraz pokrewny, rdzeń, rdzenie oboczne rozdziela realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu odróżnia wyrazy złożone od innych 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy definicje słowotwórcze zna rodzaje formantów wyjaśnia funkcję formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym podaje przykłady kategorii znaczeniowych wyrazów rozpoznaje rodzinę wyrazów wskazuje rdzeń i oboczności w wyrazach pokrewnych wyjaśnia różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazu rozpoznaje w tekście wyrazy złożone omawia zasady tworzenia złożzeń, 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym omawia funkcję znaczeniową formantów omawia kategorie znaczeniowe wyrazów podaje przykłady wyrazów należących do jednej rodziny tworzy wyrazy pokrewne przedstawia na wykresie zależności między wyrazami pokrewnymi rozpoznaje realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu tworzy wyrazy złożone podaje przykłady złożzeń, zestawień i 	<p>złożone w swoich wypowiedziach</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia analizę słowotwórczą wyrazu.
--	---	--	---	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

		<ul style="list-style-type: none"> zna zasady tworzenia złożeń, zestawień i zrostów zna zasady pisowni wyrazów złożonych 	<p>zestawień i zrostów</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasady pisowni wyrazów złożonych 	<p>zrostów</p> <ul style="list-style-type: none"> stosuje w praktyce zasady pisowni wyrazów złożonych 	
<p>KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - <i>Gramatyka języka polskiego – fleksja</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czasownik wśród innych części mowy podaje pytania czasownika rozpoznaje różne formy czasownika odróżnia bezokolicznik od odmiennych form czasownika wie, przez co odmienia się czasownik wyjaśnia, czym jest czasownik w formie osobowej i nieosobowej wie, że imiesłowy są nieosobowymi formami czasownika wymienia imiesłowy: 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czasownik w zdaniu rozpoznaje nieosobowe formy czasownika: formy zakończone na <i>-no</i>, <i>-to</i>, bezokoliczniki wyjaśnia, dlaczego imiesłowy są nieosobowymi formami czasownika wymienia rodzaje imiesłów przymiotnikowych podaje końcówki imiesłów wyjaśnia zasady tworzenia i odmiany imiesłów wie, jak odróżnić 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> odróżnia czasownik od innych części mowy rozpozna rodzaj czasownika odmienia czasownik przez osoby, liczby, rodzaje, czasy odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych rozpoznaje różne rodzaje imiesłów przymiotnikowych i przysłówkowych wskazuje imiesłów w zdaniu wymienia wyjątki od zasad pisowni 	<p>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> tworzy różne rodzaje imiesłów od czasowników, odmienia imiesłowy przymiotnikowe, przekształca wskazane czasowniki na konstrukcje z imiesłowami bezbłędnie zapisuje <i>nie</i> z różnymi częściami mowy uwzględnienia wyjątki od zasad pisowni partykuły <i>nie</i> podaje własne przykłady nazw miejscowych 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawnie używa imiesłów wskazuje i poprawia błędy fleksyjne związane z użyciem imiesłów redaguje tekst z użyciem wszystkich rodzajów imiesłów redaguje tekst z użyciem imiesłów z partykułą <i>nie</i> poprawia błędy swoje i innych w zapisie <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, w tym z wyjątkami koryguje błędy swoje i innych w odmianie i zapisie nazw miejscowych i nazw mieszkańców

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

	<p>przymiotnikowy i przysłówkowy</p> <ul style="list-style-type: none"> odróżnia imiesłów od innych części mowy zna zasady tworzenia i odmiany imiesłów zna podstawowe zasady pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, wie, że są wyjątki od tych zasad wie, czym są nazwy miejscowe zna wybrane zasady zapisu nazw miejscowych i nazw mieszkańców 	<p>imiesłów od przymiotnika</p> <ul style="list-style-type: none"> tworzy imiesłowy z partykułą <i>nie</i> zna zasady pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy wymienia zasady odmiany nazw miejscowych i nazw mieszkańców podaje zasady zapisu nazw miejscowych i nazw mieszkańców 	<p>partykuły <i>nie</i>,</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje nazwy miejscowe, stosuje zasady odmiany i zapisu nazw miejscowych i nazw mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie odmienia i zapisuje nazwy miejscowe i nazwy mieszkańców. 	
<p>KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - <i>Gramatyka języka polskiego – składnia</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia zdanie od równoważnika zdania zna pojęcie <i>imiesłowy równoważnik zdania</i> wie, jak przekształcić wypowiedzenie w imiesłowy równoważnik zdania odróżnia 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> odróżnia zdanie od równoważnika zdania i wypowiedzenia z imiesłowym równoważnikiem zdania identyfikuje 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania oraz imiesłowy równoważnik zdania przekształca zdanie na równoważnik 	<p>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> układa zdanie i równoważnik zdania oraz imiesłowy równoważnik zdania rozpoznaje imiesłowy równoważnik zdania poprawnie 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach zdanie, równoważnik zdania oraz imiesłowy równoważnik zdania wskazuje i poprawia błędy związane z użyciem imiesłowego

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

	<p>wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania od zdania</p> <ul style="list-style-type: none"> zna terminy: <i>mowa zależna</i> i <i>mowa niezależna</i> wyjaśnia różnice między mową zależną a niezależną 	<p>imiesłowowy równoważnik zdania poprzez znalezienie imiesłowu przysłówkowego</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jak przekształcić wypowiedzenie w imiesłowowy równoważnik zdania wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mowa zależna</i>, <i>mowa niezależna</i> odróżnia mowę zależną od mowy niezależnej w podanym tekście wskazuje mowę zależną i mowę niezależną 	<p>zdania i odwrotnie</p> <ul style="list-style-type: none"> przekształca wypowiedzenie w imiesłowowy równoważnik zdania określa różnice między mową zależną a mową niezależną przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie 	<p>przekształca imiesłowowy równoważnik zdania w zdanie złożone i odwrotnie</p> <ul style="list-style-type: none"> stosuje imiesłowowy równoważnik zdania w swoich wypowiedziach poprawnie przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie zapisuje dowolny dialog w formie mowy zależnej przy zapisie dialogu stosuje poprawną interpunkcję 	<p>równoważnika zdania</p> <ul style="list-style-type: none"> redaguje tekst, w którym wypowiedzi bohaterów zapisuje w formie mowy niezależnej
<p>KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - <i>Zróżnicowanie języka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: <i>skrót</i> i <i>skrótowiec</i>, <i>synonim</i> i <i>antonim</i>, <i>homonim</i>, <i>neologizm</i> i <i>archaizm</i>, <i>kolokwializm</i>, <i>zapożyczenie</i>, <i>związek frazeologiczny</i> wie, że istnieje kilka 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: <i>skrót</i> i <i>skrótowiec</i>, <i>synonim</i> i <i>antonim</i>, <i>homonim</i>, <i>neologizm</i> i <i>archaizm</i>, <i>kolokwializm</i>, 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> identyfikuje skróty i skrótowce w tekście rozpoznaje rodzaj 	<p>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: <i>skrót</i> i <i>skrótowiec</i>, <i>synonim</i> i <i>antonim</i>, <i>homonim</i>, <i>neologizm</i> i <i>archaizm</i>, <i>kolokwializm</i>, 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje zdobyte wiadomości urozmaica język swojej wypowiedzi

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

	<p>rodzajów skrótowców</p> <ul style="list-style-type: none"> zna podstawowe zasady ortograficzne dotyczące pisowni skrótów zna podstawowe zasady odmiany skrótowców rozdziela synonimy, antonimy i homonimy odróżnia wyrazy bliskoznaczne od wyrazów pokrewnych identyfikuje różne rodzaje neologizmów obiegowych rozpoznaje archaizmy, odróżnia archaizmy od neologizmów dostrzega archaizmy w utworze, dostrzega kolokwializmy w wypowiedzi próbuję zastąpić kolokwializmy 	<p><i>zapożyczenie, związek frazeologiczny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> odróżnia skrót od skrótowca, synonim od antonimu i homonimu zna rodzaje skrótowców odmienia skrótowce zna zasady ortograficzne dotyczące pisowni skrótów wskazuje synonimy, antonimy i homonimy wskazuje wyrazy bliskoznaczne i wyrazy pokrewne rozpoznaje frazeologizmy zna znaczenie wybranych związków frazeologicznych wie, co odróżnia neologizmy artystyczne od 	<p>skrótowca</p> <ul style="list-style-type: none"> stosuje w praktyce zasady pisowni skrótów i odmiany skrótowców podaje przykłady synonimów, antonimów i homonimów wskazuje różnicę między wyrazem bliskoznacznym a pokrewnym wskazuje związki frazeologiczne w utworze, rozumie ich znaczenie podaje przykłady neologizmów artystycznych i obiegowych wskazuje różne rodzaje neologizmów obiegowych wymienia funkcje neologizmów 	<p><i>zapożyczenie, związek frazeologiczny</i>, odwołuje się do przykładów</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje i odmienia skrót tworzy synonimy, antonimy konkretnych słów wyjaśnia różnicę między wyrazem bliskoznacznym a pokrewnym podaje przykłady związków frazeologicznych, wyjaśnia ich znaczenia rozpoznaje w tekście neologizmy artystyczne i obiegowe podaje przykłady różnych neologizmów obiegowych wyjaśnia funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie stosuje neologizmy w swoich wypowiedziach świadomie używa kolokwializmów i archaizmów w celu stylizacji tekstu na bieżąco wzbogaca swoje słownictwo koryguje błędy swoje i innych
--	--	--	--	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

	<p>wyrazami ze słownictwa ogólnego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, że zapożyczenie można zastąpić wyrazem rodzimym • wie, że słownictwo ulega ciągłemu wzbogacaniu 	<p>obiegowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna różne rodzaje neologizmów obiegowych • zna funkcje neologizmów • zna typy archaizmów • zna funkcje archaizmów • rozpoznaje archaizmy w utworze • rozumie pojęcie <i>kolokwializm</i> • rozpoznaje kolokwializmy w wypowiedzi • zastępuje kolokwializmy wyrazami ze słownictwa ogólnego • zna różne rodzaje, zapożyczeń, rozumie ich funkcje • wypowiada się na temat przydatności 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia typy archaizmów i określa ich funkcje • określa funkcje kolokwializmów • wskazuje kolokwializmy w wypowiedzi • poprawnie zastępuje kolokwializmy wyrazami ze słownictwa ogólnego • wymienia różne rodzaje zapożyczeń i wyjaśnia ich funkcje • omawia przydatność zapożyczeń • poprawnie zastępuje zapożyczenia wyrazami rodzimymi 	<p>neologizmów</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia na przykładach typy i funkcje archaizmów • interpretuje tekst, biorąc pod uwagę znaczenie i funkcję archaizmów • omawia na przykładach funkcje kolokwializmów • interpretuje użycie kolokwializmów w tekście • bezbłędnie zastępuje kolokwializmy wyrazami ze słownictwa ogólnego • podaje przykłady wyrazów rodzimych i zapożyczeń • bezbłędnie zastępuje zapożyczenia • omawia funkcje i znaczenie różnych typów zapożyczeń, ocenia ich przydatność 	
--	--	--	---	--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

		<p>zapożyczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • zastępuje zapożyczenia wyrazami rodzimymi • zna sposoby wzbogacania słownictwa 		<ul style="list-style-type: none"> • stosuje różne sposoby wzbogacania słownictwa 	
<p>KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE - <i>Komunikacja językowa i kultura języka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie grzeczności językowej • rozpoznaje niektóre zwroty grzecznościowe • zna zasady pisowni zwrotów grzecznościowych, w tym zaimków osobowych w listach • wie, że istnieje pojęcie normy językowej • wie, że istnieje norma wzorcowa i norma użytkowa • zna pojęcie błędu językowego • wie, że istnieją różne 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, na czym polega grzeczność językowa • wskazuje zwroty grzecznościowe w liście • omawia zasady pisowni zwrotów grzecznościowych, w tym zaimków osobowych w listach • wie, co to jest norma językowa • odróżnia normę wzorcową od normy użytkowej • wie, czym jest błąd językowy 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie grzeczności językowej • podaje przykłady zwrotów grzecznościowych • przestrzega zasad pisowni zwrotów grzecznościowych, w tym zaimków osobowych w listach • wyjaśnia, czym jest norma językowa • wyjaśnia różnicę między normą wzorcową a normą użytkową 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> • bezbłędnie stosuje zwroty grzecznościowe, w tym zaimki osobowe w liście • podaje przykłady wskazujące różnicę między normą wzorcową a normą użytkową • definiuje pojęcie błędu językowego • rozpoznaje różne rodzaje błędów językowych • wskazuje cechy i funkcje tekstów reklamowych 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawia błędy w pracach swoich oraz kolegów / koleżanek • na co dzień wykorzystuje wiedzę o komunikacji językowej i kulturze języka • świadomie posługuje się perswazją • nie poddaje się manipulacji językowej ani jej nie używa

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

	<p>rodzaje błędów językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje teksty reklamowe wskazuje slogany reklamowe wie, że w języku istnieje perswazja oraz manipulacja dostrzega manipulację językową 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje błędów językowych zna cechy i funkcje tekstów reklamowych wie, co to jest slogan reklamowy odróżnia perswazję od manipulacji językowej rozpoznaje środki służące manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie błędu językowego omawia różne rodzaje błędów językowych określa cechy i funkcje tekstów reklamowych wyjaśnia, czemu służy slogan reklamowy wskazuje różnicę między perswazją a manipulacją wymienia środki służące manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady sloganów reklamowych wyjaśnia różnicę między perswazją a manipulacją wskazuje w tekście środki służące manipulacji 	
<p>TWORZENIE WYPOWIEDZI –</p> <p>Streszczenie, rozprawka, opowiadanie twórcze, przemówienie, recenzja, wywiad</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje streszczenie podjmuje próbę streszczenia tekstu dostrzega informacje w streszczanym tekście wie, czym jest rozprawka zna pojęcia <i>teza</i> 	<p>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> streszcza proste teksty wydobywa informacje z tekstu wymienia elementy kompozycyjne rozprawki 	<p>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> pisze dobre streszczenie porządkuje informacje z tekstu dostrzega główną myśl tekstu wymienia cechy 	<p>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> logicznie porządkuje informacje z tekstu wskazuje główną myśl tekstu stawia ciekawe / oryginalne hipotezy formułuje kontrargumenty 	<p>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> samodzielnie analizuje i interpretuje tekst w celu napisania streszczenia samodzielnie pisze spójną i rozwiniętą rozprawkę z tezą oraz hipotezą, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

	<p><i>i argument</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, że argumenty należy hierarchizować • wie, że argument powinien być uzasadniony i zawierać odwołanie do przykładu • wie, czym jest plan kompozycyjny • zna cechy przemówienia i cel tej formy wypowiedzi • zna rodzaje argumentów • zna zwroty do słuchaczy • wie, że w przemówieniu wykorzystuje się głos i mowę ciała • odróżnia opowiadanie twórcze od odtwórczego • zna typy narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuję tezę • wie, czym jest argument • odróżnia przykład od argumentu • wie, na czym polega hierarchizacja argumentów • wie, co to jest wniosek • zna zasady tworzenia planu kompozycyjnego • zna etapy pracy nad przemówieniem • dobiera argumenty i zwroty do słuchaczy • wie, jak wykorzystać głos i mowę ciała • rozróżnia typy narracji • wie, na czym polega trójdzielna kompozycja opowiadania, 	<p>rozprawki</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia tezę od hipotezy • odróżnia argument od kontrargumentu • ilustruje argument przykładem • próbuje uporządkować wywód • pracuje nad planem kompozycyjnym • podejmuje próbę wnioskowania • pisze rozprawkę z hipotezą oraz przemówienie, w którym odpiera przewidywany kontrargument • uzasadnia dobór argumentów • stosuje odpowiednie zwroty do słuchaczy • wskazuje różnice między 	<ul style="list-style-type: none"> • hierarchizuje argumenty • zgadza się z cudzym poglądem lub z nim polemizuje, rzeczowo uzasadniając własne zdanie • formułuje wnioski • porządkuje wywód argumentacyjny • sporządza plan kompozycyjny • funkcjonalnie korzysta ze zwrotów do słuchaczy • używa środków retorycznych • świadomie wykorzystuje głos i mowę ciała • stosuje w opowiadaniu sześć elementów urozmaicenia stylu • używa słownictwa typowego dla 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie pisze spójne przemówienie, używając różnych środków retorycznych i różnych rodzajów argumentów • publicznie wygłasza swoje przemówienie • samodzielnie pisze spójne rozwinięte i ciekawe opowiadanie twórcze, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi • stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych) • projektuje i przeprowadza wywiad zgodnie z zasadami • samodzielnie pisze spójną rozwiniętą recenzję, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi • na podstawie nagrania tworzy tekst wywiadu
--	--	--	---	---	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że opowiadanie trzeba odpowiednio skomponować • zna pojęcia retrospekcji i puenty • wie, że w recenzji używa się określonego słownictwa • zna wybrane kryteria oceny tekstów kultury • zna podstawowe zasady przygotowania wywiadu • wie, że podczas wywiadu zadaje się różne rodzaje pytań • pod kierunkiem nauczyciela i / lub w grupie pisze rozprawkę z tezą, proste przemówienie, opowiadanie twórcze oraz recenzję • przeprowadza prosty wywiad 	<p>rozprawki, przemówienia, recenzji</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie retrospekcji i puenty • zna cechy i kompozycję recenzji • zna słownictwo typowe dla recenzji • wymienia kryteria oceny różnych tekstów kultury • wymienia zasady przygotowania wywiadu • rozpoznaje różne rodzaje pytań w wywiadzie • pisze rozprawkę z tezą, opowiadanie twórcze, przemówienie i recenzję • przeprowadza wywiad zgodnie z zasadami 	<p>opowiadaniem twórczym a odtwórczym</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje różne typy narracji w opowiadaniu • stosuje akapity dla oznaczenia głównych elementów kompozycyjnych tekstu • stosuje w opowiadaniu retrospekcję i puentę • wskazuje słownictwo typowe dla recenzji • ocenia różne teksty kultury, stosując poznane kryteria • określa zasady przygotowania wywiadu • formułuje różnego rodzaju pytania • przeprowadzając wywiad, uwzględnia cechy gatunkowe tej 	<p>recenzji</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych • omawia zasady przygotowania wywiadu • formułuje różnorodne i ciekawe pytania do wywiadu • pisze rozwiniętą rozprawkę z tezą i hipotezą, ciekawe rozbudowane przemówienie i opowiadanie twórcze, pełną recenzję • przeprowadza wywiad zgodnie ze wszystkimi wymogami 	<ul style="list-style-type: none"> • koryguje własne i cudze błędy związane z tworzeniem form wypowiedzi
--	---	---	---	--	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII

			formy wypowiedzi		
--	--	--	------------------	--	--

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII

	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
UCZEŃ:					
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje czytany utwór literacki jako należący do <i>epiki, liryki</i> lub <i>dramatu</i>; • zna podstawowe pojęcia związane z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi; • wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: <i>fraszka, sonet, pieśń, hymn, satyra, tragedia, powieść historyczna</i>), odróżnia je od rodzajów literackich; • wie, że język utworu literackiego cechuje się obecnością różnych środków stylistycznych; 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podstawowe cechy tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach; • stara się posługiwać terminologią związaną z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi; • stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków; • wyszukuje w tekście literackim użytych środków językowych, stara się je nazwać; • wskazuje związek 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy charakterystyczne rodzajów literackich, wskazuje je w czytanych utworach; • posługuje się najważniejszą terminologią związaną z analizą utworów epickich, lirycznych i dramatycznych; • wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki literackie; • rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe (w tym: <i>neologizm, symbol, alegorię, ironię</i>), próbuje określić ich funkcję, zauważa wartości estetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice między poszczególnymi rodzajami, omawia cechy utworów synkretycznych; • poprawnie posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów epickich, lirycznych i dramatycznych; • poprawnie posługuje się nazwami gatunków, omawia cechy gatunkowe czytanych utworów; • wskazuje funkcję użytych w tekście literackim środków językowych oraz określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich; 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie, porównuje utwory; • wykorzystuje wiedzę na temat rodzajów i gatunków literackich do pełniejszego odczytania utworów; • biegle posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich; • objaśnia funkcję różnego rodzaju środków stylistycznych użytych w tekście, funkcjonalnie stosuje środki stylistyczne w swojej wypowiedzi;

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII

	<ul style="list-style-type: none"> • zauważa związek problematyki utworów literackich z życiem i uniwersalnymi wartościami; • wiąże czytany utwór ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem; • wymienia elementy warstwy przedstawieniowej dzieła sztuki; • wyszukuje w tekście wskazane informacje, stara się porządkować zgromadzony materiał; • czyta ze zrozumieniem fragmenty tekstów publicystycznych i popularnonaukowych; 	<p>problematyki utworów literackich z życiem, opisuje wartości, do których odwołuje się utwór;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznaje się ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem utworu, stara się powiązać utwór ze swoją wiedzą na temat historii i kultury; • komentuje warstwę przedstawieniową dzieła sztuki, zwraca uwagę na wartość estetyczną tekstów kultury; • wyszukuje w tekście informacje różnego typu, cytuje fragmenty tekstu; • klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, 	<p>poznawanych utworów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę egzystencjalną tekstów, nazywa wartości uniwersalne, do których odwołuje się utwór; • odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; • rozpoznaje znaczenia naddane dzieła sztuki, wskazuje elementy symboliczne, rozpoznaje wartość estetyczną tekstów kultury; • wydobywa i porządkuje istotne informacje w zależności od ich funkcji w przekazie; 	<ul style="list-style-type: none"> • poddaje refleksji problematykę egzystencjalną w poznawanych tekstach, hierarchizuje wartości, do których odwołuje się utwór; • interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; • wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury; • funkcjonalnie włącza cytaty do wypowiedzi, • funkcjonalnie i celowo wykorzystuje zgromadzone informacje; 	<ul style="list-style-type: none"> • poddaje ocenie utwory ze względu na ich wartość estetyczną; • samodzielnie odczytuje problematykę egzystencjalną i aksjologiczną poznawanych tekstów; • twórczo poszerza interpretację utworu o potrzebne konteksty, sprawnie posługuje się terminologią dotyczącą innych dziedzin kultury; • porównuje teksty należące do różnych dziedzin kultury; • samodzielnie analizuje i interpretuje różne
--	--	---	--	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII

	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wskazany przez nauczyciela tekst jako <i>reportaż</i>; zauważa we wskazanych przez nauczyciela tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych 	<p>publicystyczny lub popularnonaukowy;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje gatunki dziennikarskie (w tym: <i>reportaż</i> i <i>felieton</i>); znajduje w omawianych tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje i porządkuje cytaty; wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa; zna podstawowe cechy gatunków dziennikarskich (<i>reportaż</i>, <i>felieton</i>), samodzielnie znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje literatury pięknej, literatury popularnonaukowej i publicystyki; określa cechy gatunków dziennikarskich (<i>reportaż</i>, <i>felieton</i>); analizuje zauważone w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, opisuje sposób nawiązania do nich 	<p>teksty kultury, poddaje ocenie ich wartość estetyczną;</p> <ul style="list-style-type: none"> twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje zgromadzone informacje we własnej pracy; wyjaśnia różnice między literaturą piękną, popularnonaukową, publicystyką; biegle wskazuje w tekstach cechy reportażu, felietonu; samodzielnie wskazuje we współczesnej kulturze popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, nazywa sposób nawiązania
KSZTAŁCENIE	<ul style="list-style-type: none"> komunikuje się z 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie używa 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, na czym 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII

<p>JĘZYKOWE</p>	<p>innymi w sposób werbalny i niewerbalny;</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje język, którego używa, do sytuacji; • rozpoznaje i tworzy wypowiedzenia wielokrotnie złożone; • odróżnia mowę niezależną od zależnej; • zauważa zróżnicowanie słownictwa języka polskiego, rozpoznaje słownictwo gwarowe, środowiskowe; • stara się wzbogacać swoje słownictwo, wyjaśnia znaczenie wyrazów; • rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, 	<p>języka jako narzędzia komunikowania się;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stara się stosować normę wzorcową i użytkową; • tworzy poprawne wypowiedzenia wielokrotnie złożone; • przekształca poprawnie mowę niezależną w zależną; • rozpoznaje zróżnicowanie słownictwa języka polskiego, rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, słowa gwarowe; • wzbogaca swoje słownictwo; • ma świadomość treści i zakresu używanych wyrazów; 	<p>języka w procesie komunikacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje normę wzorcową i użytkową; • rozpoznaje i tworzy różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; • przekształca poprawnie mowę zależną w niezależną i odwrotnie, przestrzega zasad zapisu; • rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i ograniczonym zasięgu, rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, neologizmy, kolokwializmy, słowa gwarowe; • zna sposoby wzbogacania słownictwa i korzysta z 	<p>polega twórczy i sprawczy charakter działań językowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje wypowiedzi poprawne pod względem językowym; • rozróżnia i stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; • poprawnie stosuje w wypowiedziach mowę zależną i niezależną; • wskazuje funkcję wykorzystania w wypowiedzi różnych rodzajów słownictwa; • funkcjonalnie korzysta ze słowników; • różnicuje słowa w zależności od ich treści i zakresu znaczeniowego; • nazywa rodzaje nazw osobowych i 	<p>funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat języka w komunikowaniu się;</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje wypowiedzi poprawne, bogate językowo, precyzyjne, zachowujące obowiązujące normy; • świadomie i celowo stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; • wykorzystuje funkcjonalnie mowę zależną i niezależną dla osiągnięcia w wypowiedzi pożądanego efektu; • bogaci swoje słownictwo oraz poddaje refleksji rozwój i
------------------------	--	--	---	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII

	<p>używa ich;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady homonimów; • stara się dostosować styl do tworzonej wypowiedzi, • stosuje podstawowe zasady etykiety językowej, • nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową, stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się używać poprawnych form nazw osobowych i miejscowych; • wyjaśnia znaczenie homonimów; • zauważa zróżnicowanie stylistyczne wypowiedzi, dostosowuje styl do formy wypowiedzi, • stosuje zasady etykiety językowej, • pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej 	<p>nich;</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia treść i zakres wyrazu; • używa poprawnych form nazw osobowych i miejscowych; • poprawnie używa homonimów; • rozpoznaje i nazywa różne style, różnicuje stylistycznie swoje wypowiedzi, • świadomie stosuje w wypowiedziach zasady etykiety językowej, • pisze zgodnie z normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, stara się poprawiać błędy; 	<p>miejscowych, używa ich poprawnych form;</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa rodzaje stylów użytkowych, poprawnie używa ich w wypowiedzi; • wyjaśnia zasady etykiety językowej, • pisze poprawnie, zauważa popełnione błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne oraz dokonuje ich autokorekty 	<p>zróżnicowanie języka polskiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • biegle używa różnych rodzajów nazw osobowych i miejscowych; • biegle używa użytkowych stylów wypowiedzi; • doskonali własny styl wypowiedzi, mając świadomość cech dobrego stylu; • wypowiada się swobodnie i kulturalnie w różnych sytuacjach; • zapisuje poprawnie swoje wypowiedzi, dokonuje ich autokorekty
--	---	---	--	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII

TWORZENIE WYPOWIEDZI	<ul style="list-style-type: none"> • krótko wypowiada się ustnie na podany temat; • stara się używać prostych środków retorycznych; • z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi; • pisze według podanego wzoru, z pomocą nauczyciela, poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny; • stosuje akapity; • formułuje prostą tezę; • wyraża własne zdanie i stara się je uzasadnić; • przedstawia rzeczowe argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się ustnie, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi, używa środków retorycznych; • gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi; • pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, starając się zachować wyznaczniki gatunku; • stosuje akapity zaznaczające trójdzielną budowę pracy; • formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza; • wyraża i uzasadnia 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się ustnie, porządkując treść swojej wypowiedzi, wykorzystuje środki retoryczne; • gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy poprawnie plan wypowiedzi; • pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując odpowiednią dla danej formy kompozycję; • stosuje akapity jako spójne całości myślowe; • formułuje tezę i hipotezę; • wyraża i uzasadnia 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, spójność i kompozycję wypowiedzi; • funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne w celu oddziaływania na odbiorcę; • samodzielnie selekcjonuje i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy szczegółowy plan wypowiedzi; • samodzielnie pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując odpowiednie zasady kompozycji i zachowując zasady spójności językowej; 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się, realizując zamierzony cel; • wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie i twórczo środki retoryczne i stylistyczne; • samodzielnie planuje pracę, notuje w sposób twórczy, gromadzi potrzebny materiał, korzystając z różnych źródeł; • pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując funkcjonalnie różnorodne środki językowe; • twórczo i funkcjonalnie stosuje
---------------------------------	--	--	---	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII

	<p>w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego życia;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stara się podać przykłady ilustrujące argumenty; • z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania; • rozpoznaje w różnych tekstach niektóre środki perswazji i manipulacji; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • podejmuje próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza); • formułuje pytania dotyczące warstwy 	<p>własne zdanie, używając prostej argumentacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rzeczowe i emocjonalne argumenty w dyskusji na temat znanych mu z doświadczenia problemów; • podaje przykłady ilustrujące argumenty; • formułuje proste wnioski; • rozpoznaje w różnych tekstach podstawowe środki perswazji i manipulacji; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • podejmuje samodzielne próby 	<p>własne zdanie, używając właściwych argumentów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia argumenty w dyskusji dotyczącej tekstu literackiego; • podaje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty; • formułuje wnioski wynikające z argumentacji; • rozpoznaje w różnych tekstach użyte środki perswazji i manipulacji; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje rytm akapitowy; • samodzielnie formułuje tezę i hipotezę; • swobodnie wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając różnorodnych argumentów; • podaje celne i różnorodne przykłady ilustrujące argumenty; • podsumowuje rozważania; • rozpoznaje w różnych tekstach środki perswazji i manipulacji, wskazuje ich funkcję; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • samodzielnie dokonuje przekształceń 	<p>rytm akapitowy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje tezę i hipotezę, dostosowuje je do przyjętej formy rozprawki; • wyraża własne zdanie i uzasadnia je w sposób trafny i wnikliwy; • podaje trafne przykłady i omawia je w sposób pogłębiony; • samodzielnie formułuje wnioski; • rozpoznaje w przekazach medialnych mechanizmy perswazji i manipulacji; • twórczo przekształca cudzy tekst w celu
--	---	---	--	---	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII

	<p>przedstawieniowej utworu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • głośno czyta i recytuje teksty, zachowując podstawowe zasady wymowy 	<p>przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje)</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu, • głośno, płynnie czyta i recytuje teksty, przestrzega zasad intonacji zdaniowej 	<p>rozbudowuje);</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje pytania związane z przenośnymi znaczeniami utworu; • głośno czyta i recytuje teksty, dobierając odpowiednie tempo i intonację 	<p>tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje);</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje pytania problemowe dotyczące wszystkich składników utworu; • interpretuje głosowo utwór literacki, starając się zaciekawić słuchacza 	<p>osiągnięcia określonego efektu artystycznego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje trafne, ciekawe pytania dotyczące warstwy znaczeń naddanych w utworze; • recytuje utwór, prezentując własną interpretację tekstu z wykorzystaniem różnorodnych środków głosowych
<p>SAMOKSZTAŁCENIE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem praw autorskich, z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela; • rozwija nawyk systematycznego uczenia się; • uczestniczy w pracy grupowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji; • uczy się systematycznie; • uczestniczy w projektach edukacyjnych; 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z samodzielnie wybranych źródeł informacji, szanując cudzą własność intelektualną; • rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania; • stara się myśleć krytycznie, wyraża 	<ul style="list-style-type: none"> • pogłębia swoją wiedzę przedmiotową, korzystając rzetelnie, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji; • rozwija nawyk krytycznego myślenia i formułowania opinii; • bierze udział w konkursach, wykładach, 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i aktywnie poszerza swoją wiedzę oraz pogłębia zainteresowania humanistyczne, korzystając z różnych form i źródeł; • ma własne zdanie i prezentuje je w dyskusji; • z zaangażowaniem włącza się w realizację

*WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII*

	<p>współpracuje z innymi w realizacji projektów edukacyjnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w programowych wyjściach o charakterze kulturalnym 	<ul style="list-style-type: none"> podejmuje próby prezentowania przygotowanego materiału; rozwija umiejętność krytycznego myślenia, wyraża swoje zdanie; uczestniczy w wybranych wydarzeniach kulturalnych w swoim regionie 	<p>opinie;</p> <ul style="list-style-type: none"> aktywnie realizuje projekty, prezentuje efekty pracy indywidualnej lub grupowej; uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<p>pracach kół przedmiotowych itp.;</p> <ul style="list-style-type: none"> aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<p>projektów edukacyjnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> aktywnie bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp. występuje w roli lidera grupy; aktywnie i świadomie uczestniczy w życiu kulturalnym regionu;
LEKTURY OBOWIĄZKOWE I UZUPEŁNIAJĄCE	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i zna ich treść 	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur w całości i zna ich treść 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości, zna ich treść i problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega paralelizmy w literaturze

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą.

*WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VIII*